

NSR landsmøte 2024: vedtaksprotokoll

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- Sparrok, Dan-Jonas Mikael (12.12.1996), signert 09.05.2025 med Signicat Sign BANKID
- Isaksen, Katarina Dorothea (09.07.1995), signert 12.05.2025 med Signicat Sign BANKID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

NORSKE SAMERS RIKSFORBUNDs
48. landsmøte

LEAVDNJA/LEMMINJOKI/LAKSELV
15.–17.11.2024

VEDTAKSPROTOKOLL

Dokumentet er signert digitalt av:

- Sparrok, Dan-Jonas Mikael (12.12.1996), 09.05.2025
- Isaksen, Katarina Dorothea (09.07.1995), 12.05.2025

Forseglet av

Posten Norge

SAK 1

ÅPNING

Sak 1.1.

Godkjenning av innkalling

Vedtak:

Landsmøteinnkalling av 15.09.2024 for NSRs 48. landsmøte godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

Sak 1.2.

Godkjenning av sakliste

Vedtak:

Sakliste for NSRs 48. landsmøte:

Sak 1 Åpning

- 1.1 Godkjenning av innkalling
- 1.2 Godkjenning av sakliste

Sak 2 Konstituering

- 2.1 Godkjenning av delegatenes fullmakter
- 2.2 Godkjenning av forretningsorden for landsmøtet
- 2.3 Valg av fire dirigenter (møteledere)
- 2.4 Valg av fire referenter (møtesekretærer)
- 2.5 Valg av to protokollunderskrivere
- 2.6 Valg av fire til tellekorps
- 2.7 Valg av resolusjonskomité
- 2.8 Valg av valgprogramkomité

Sak 3 Årsmeldinger

- 3.1 Årsmelding fra NSRs landsstyre 2022–2024
- 3.2 Årsmelding fra NSR Nuorat 2022–2024
- 3.3 Årsmeldinger 2022 og 2023 fra Samisk studieforbund (SOL)
- 3.4 Redegjørelse fra NSRs sametingsgruppe 2022–2024

Sak 4 Årsregnskap med revisjonsberetning

- 4.1 Årsregnskap med revisjonsberetning for NSR for kalenderårene 2022 og 2023
- 4.2 Årsregnskap med revisjonsberetning for SOL for kalenderårene 2022 og 2023

Sak 5 Virksomhetsplaner

- 5.1 Virksomhetsplan for NSR for perioden 2025–2026
- 5.2 Virksomhetsplan for NSR Nuorat for perioden 2025–2026
- 5.3 Virksomhetsplan for SOL for perioden 2025–2026

Sak 6 Budsjetter

- 6.1 Budsjett for NSR for 2025 og 2026
- 6.2 Budsjett for NSR Nuorat for 2025 og 2026
- 6.3 Budsjett for SOL for 2025 og 2026

Sak 7 Lokallagenes time

Sak 8 Uttalelser/resolusjoner fra NSRs 48. landsmøte

Sak 9 NSR ehtalaš njuolggadusaid ođasmahttin / Revidering av NSRs etiske retningslinjer

Sak 10 Sametingsvalget 2025

10.1 Sametingsvalget 2025: NSRs prinsippprogram 2025–2029

10.2 Sametingsvalget 2025: Arbeidsprogram 2025-2029

Sak 11 Omorganisering av NSR-N

Sak 12 Opptak av nye medlemsorganisasjoner i SOL

Sak 13 Vedtektsendringer

Sak 14 Landsmøtets ærespris

Sak 15 Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport – oppfølging

Sak 16 Endring i regler for listearbeid

Sak 17 Valg

17.1 NSRs presidentkandidat til sametingsvalget 2025

17.2 Om valg av NSRs kandidater til Samerådet

17.3 Valg av medlemmer til NSR Nuorat

17.4 Valg av medlemmer til SOL-styret

17.5 Valg av medlemmer til landsstyret

17.6 Valg av medlemmer til valgkomité

Enstemmig vedtatt.

SAK 2

KONSTITUERING

Sak 2.1.

Godkjenning av delegatenes fullmakter

Vedtak:

Fullmakter for 77 delegater godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

Sak 2.2.

Godkjenning av forretningsorden for landsmøtet

Vedtak:

Forretningsorden for NSRs 48. landsmøte godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

Forretningsordenen gjaldt kun under møtet og vedlegges derfor ikke denne vedtaksprotokollen.

Sak 2.3.

Valg av fire landsmøtedirigenter

Vedtak:

Benedikte Pryneid Hansen, Elle-Rávdna Näkkäljärvi, Terje Lilleeng og Ul-Juhán Partapuoli velges til landsmøtedirigenter.

Enstemmig vedtatt.

Sak 2.4.

Valg av fire landsmøtereferenter

Vedtak:

Heidi Salmi, Johan Dánel Turi, Per Inge Østmoen og Sveinung Eide Hansen velges til landsmøtereferenter.

Enstemmig vedtatt.

Sak 2.5.

Valg av to protokollunderskrivere

Vedtak:

Dan-Jonas Danielsen Sparrok og Katarina Dorothea Isaksen velges til protokollunderskrivere.

Enstemmig vedtatt.

Sak 2.6.

Valg av fire til tellekorps

Vedtak:

Håvard Nija Lynghjem, Iris Egilsdatter Somby, Jon Anta Eira Åhrén og Lina Márjá Karlsen velges som tellekorps.

Enstemmig vedtatt.

Sak 2.7.

Valg av resolusjonskomite

Vedtak:

Christina Henriksen, Eirik Larsen, Finn Arne Bieski-Selfors, Helge Johannes Nystad og Lise Eder Murberg velges til resolusjonskomité. Komiteen velger selv leder.

Enstemmig vedtatt.

Sak 2.8.

Valg av valgprogramkomite

Vedtak:

August Sjøvoll, Helene Ajuna Olsen, Laila Coldevin, Mathias Eilert Olsen, Ragnhild Lydia Nystad og Sandra Márjá West velges til valgprogramkomite. Komiteen velger selv leder.

Enstemmig vedtatt.

SAK 3

ÅRSMELDINGER

Sak 3.1.

Årsmelding fra NSRs landsstyre for perioden 2022–2024

Vedtak:

Følgende årsmelding fra landsstyret for NSR hovedorganisasjonen for perioden fra landsmøte 2022 til landsmøte 2024 godkjennes:

Innledning

NSRs landsstyre har i perioden mellom landsmøtene i 2022 og 2024 arbeidet med utgangspunkt i virksomhetsplanen vedtatt av NSRs 47. landsmøte i september 2022 i Áltá.

Landsstyret valgt av NSRs 47. landsmøte i 2022: Beatrice Iren Fløystad (leder), Vidar Andersen (organisatorisk nestleder), Beaska Niillas (politisk nestleder), og de faste medlemmene Gunn-Anita Jacobsen, Gaebpien Egon og Rita Helmi Toivosdatter Laakso.

I tillegg tiltrer en fra NSR Nuorat, en fra Sámiráđđi/Samerådet, en fra sametingsrådet, og en fra sametingsgruppa, etter regler gitt av NSRs vedtekter. Dette har i hovedsak vært NSR-N-leder Elle Nystad, samerådsmedlem Christina Henriksen, sametingspresident Silje Karine Muotka og parlamentarisk nestleder Maren Benedicte Nystad Storslett.

Møtevirksomhet

I 2022 avholdt landsstyret ett fysisk møte i Guovdageaidnu/Kautokeino, og ett digitalt møte. Landsstyret inviterte også sameforeningene til digitalt møte 4. november om "NSR i kommune- og fylkestingsvalget".

I 2023 ble det avholdt to fysiske landsstyremøter; i mars og november, begge i Romsa/ Tromsø. Det ble avholdt tre digitale møter i 2023, og ett arbeidsmøte om høringen til reindriftslovutvalgets forslag til endret reindriftslov til Sámediggi/Sametinget.

I 2024 har det vært avholdt to fysiske landsstyremøter; i Áltá i april og Buvdda/Bådåddjo/Bodø i oktober. Det har vært avholdt åtte digitale landsstyremøter i 2024, og ett arbeidsmøte om høringssvaret til ny motorferdsellov.

NSRs arbeidsutvalg, AU, har periodevis hatt daglig kontakt og har hatt møter ved behov, og møter i forkant av landsstyremøtene. NSRs hovedsekretær og NSR-leder har siden mai 2024 hatt månedlige møter, av og til ukentlige møter, samt jevnlige møter med øvrige ansatte.

Ansatte og administrasjon/sekretariat

NSR har i perioder i slutten av 2022 og i 2023 ikke hatt et fullt bemannet sekretariat. Det har vært en viktig prioritet å styrke sekretariatet. Fra oktober 2023 har vi hatt 1,5 årsverk og to ansatte. I tillegg har vi i perioder hatt midlertidige stillinger og midlertidig økte stillinger pga. sykefravær og for å kunne hente oss inn etter perioder med underbemanning. Det er snakk om midlertidig 1 årsverk fordelt på to ansatte. Sametingsgruppa har rådgiver i 0,5 årsverk og NSR Nuorat har sekretær i 0,25 årsverk.

Det var i 2023–2024 registrert 19 personer i vårt lønssystem, herunder feriepenge- og honorarutbetaling. NSRs sekretariat utfører merkantile tjenester for NSR Nuorat og sametingsgruppa, og har personalansvar for ansatte i disse organisasjonsleddene.

NSRs varslingsgruppe for håndtering av seksuelle krenkelser og overgrep har behandlet to saker i denne perioden.

NSR har sitt hovedkontor i Guovdageaidnu i LES-bygget. SOL har sine kontorer i tilknytning til NSR sine. I tillegg deler NSR kontor på Sámi viessu i Oslove (Samisk hus i Oslo) med sametingsgruppa fra mai 2024 til d.d. Dette er en midlertidig løsning for arbeidstaker som har behov for det. Sametingsgruppa leier også midlertidig kontor i Romsa/Tromsø.

Organisasjonsutvikling og virksomhet

NSRs grunnmur er sameforeningene, og vi har 25 sameforeninger over hele landet. Å knytte kontakt og bedre kommunikasjonen med sameforeningene har vært en viktig del av virksomheten denne perioden.

Fra utgangen av 2022 til utgangen av 2023 har NSRs medlemstall økt med 39 prosent, fra 1120 til 1554 betalende medlemmer. Medlemstallet for perioden 2017–2021 hadde et årlig snitt på 1090. Fosen-aksjonene i Oslove/Oslo var en stor del av årsaken til økning i medlemstallet i 2023.

Tillitsvalgskonferansen 2023 ble avholdt på Snåase/Snåsa, og hadde organisasjonsutvikling som hovedtema. Deltakerne fikk kurs og workshops blant annet i medlemssystemet HyperSys, nettsiden, medietrening, kronikkskriving og mer. Denne tillitsvalgskonferansen var også et forsøk på å gjennomføre aktiviteter på en billigere måte, og vi bodde derfor i lávvuer og hytter og laget mye av vår egen mat.

Landsstyret har satt ned et etisk utvalg som har vært ledet av Kirsti Guvsám. Andre medlemmer har vært Mathias Eilert Olsen, Elle Nystad og Terje Lilleeng. Forslag til nye etiske retningslinjer for NSR legges frem for landsmøtet i 2024.

I 2025 er det sametingsvalg, og landsstyret har satt ned et eget valgkamputvalg bestående av NSR-leder Beatrice Iren Fløystad, org. nestleder Vidar Andersen, pol. nestleder Beaska Niillas, NSR-N-leder Elle Nystad, sametingspresident Silje Karine Muotka, sametingsråd Runar Sámmol Myrnes Balto og sametingsrådets rådgiver Anne Henriette Nilut. Utvalget har hatt to digitale møter og ett fysisk møte.

Landsstyret har også satt ned et eget utvalg som har jobbet med NSRs prinsippprogram og NSRs arbeidsprogram til sametingsvalget. Dette utvalget har bestått av NSR-leder Beatrice Iren Fløystad (med vara Vidar Andersen), parl. nestleder Maren Benedicte Nystad Storslett (med vara Beaska Niillas), daværende NSR-N-sekretær (og nåværende grupperådgiver) Aina Madelén Nordsletta Aslaksen (med vara Elle Nystad), medlemmene Mattis Danielsen og Sveinung Eide Hansen fra sameforeningene (med varaer Betty Kappfjell og Jon Isak Lyngman Gælok). Valgprogramutvalget har hatt jevnlig møter siden mai 2024.

Arbeidet med organisasjonshåndbok pågår fremdeles, og vil være prioritert med tentativ ferdigstilling til sommeren 2025.

NSRs lederskap har hatt møter ved behov. Lederskapet består av NSR-leder, NSR-N-leder og parlamentarisk leder. I tillegg er sametingspresidenten medlem når presidenten er fra NSR, som jo har vært tilfelle i inneværende landsmøteperiode.

Internkommunikasjon

Det arbeides kontinuerlig med å sikre informasjon mellom landsstyret, sameforeningene, NSR-N og sametingsgruppa. En del av denne kommunikasjonen foregår via e-post og vi har en egen chat hvor alle sameforeningslederne og andre medlemskontakter i sameforeningene er med.

Det har vært avholdt digitale møter med en del av sameforeningslederne, NSR-leder og sekretariatet. I tillegg har NSR-leder besøkt 13 av sameforeningene i denne perioden. NSR-leder har også deltatt digitalt på en del av sameforeningenes årsmøter i 2022.

Det ble avholdt 6 webinarer – *NSR sijte* – med ulike temaer i november og desember 2023. Det første webinaret var et velkommen-webinar for nye medlemmer. Fiskeri med Camilla Brattland, matprat med Mathias Eilert Olsen og Aina Madelén Nordsletta Aslaksen, hets og konspirasjonsteorier med Benedikte Pryneid Hansen og Runar Sámmol Myrnes Balto, samiske mørketidstradisjoner med Marit Myrvoll og lokallagenes time var blant de andre temaene på webinarene. Vi har senere også hatt webinar om Karasjok-dommen med Ragnhild Lydia Nystad (leder av Kárášjoga sámiiid searvi) og gjesteforelesere Finn-Arne Bieski-Selfors og Øyvind Ravna.

Møter og representasjon

NSR var sterkt til stede under alle Fosen-aksjonene i 2023, og det har ellers vært et sterkt fokus på å støtte samiske rettighetshavere. NSR deltar med tilstedeværelse, appeller og støtte i slike saker. NSR-leder var til stede under Øyfjellet-rettssaken i Mussere/Mosjøen, og under markering i Leavdnja/Lakselv mot vindkraftplanene i Sieiddeduottar. I tillegg arrangerte NSR i samarbeid med Naturvernforbundet allmøte i Áltá i april 2024 om Melkøya-saken. NSR har også deltatt på konferanser, seminarer, møter og befaringer.

Sosiale medier, nettside og mediearbeid

NSR deltar i det politiske ordskiftet i mange ulike medier, og har skrevet en rekke kronikker og leserinnlegg. NSR har blant annet også deltatt i Dax18 (NRK TV) og Politisk kvarter på radio.

NSRs hjemmeside oppdateres fortløpende, og gjennom sosiale medier når vi ut raskest og enklest. NSR har profiler på facebook og instagram. Det jobbes kontinuerlig med jevnlig oppdateringer på alle våre flater, og vi er i gang med å lage en plan for hvordan man kan sikre at informasjon når ut i større grad. Det skjer mye hos sameforeningene, og dette er også viktig info å få ut.

Nettverk og allianser

NSR er medlem i Samerådet og er med på å legge til rette for mer samarbeid internt hos vårt folk, uavhengig av statsgrensene. NSRs organisatoriske nestleder Vidar Andersen og Christina Henriksen er faste medlemmer i Sámiráđđi/Samerådet.

NSR har styrket sitt samarbeid med miljøbevegelsen gjennom vår kontakt med Naturvernforbundet og Natur og Ungdom (NU), og har også kontakt med organisasjoner som jobber med fiskerispørsmål.

Språk

Samisk er NSR sitt offisielle språk, og NSR jobber kontinuerlig for å være en god språkarena og et godt språklig forbilde. NSR har medlemmer som bistår med oversetting og vi bruker også tolker i ulike sammenhenger. Mange av våre webinarer var tolket mellom samisk og norsk.

Arbeidsutvalgets hovedspråk er samisk, og vi har et sekretariat man kan kommunisere på samisk med.

NSR har som prinsipp å sette samisk først, og dette etterstrebes i all vår kommunikasjon.

Politisk arbeid og politikkutvikling

NSR stiller til valg på Sametinget. I denne perioden har Silje Karine Muotka fra NSR vært sametingspresident. I sametingsrådet satt Runar Sámmol Myrnes Balto, Maja Kristine Jåma og Mikkel Eskil Mikkelsen (til 04.11.2024) og Maren Benedicte Nystad Storslett (fra 12.11.2024) fra NSR som 3 av til sammen 4 sametingsråd. I tillegg har NSR rådgivere for sametingsrådet. NSR har i denne perioden hatt 17 sametingsrepresentanter, og har flertallssamarbeid med Senterpartiet og Ávjovári Johttisápmelaččaid Listtu med bakgrunn i Beaiveálgu-erklæringen.

Landsstyret leverer høringer i mange saker, og er støttespiller for sametingsgruppa. NSR har også sameforeninger som deltar i politikken på lokalt nivå, og landsstyret jobber med å styrke kommunikasjonen mellom alle leddene.

NSR har i denne landsmøteperioden levert høringssvar i følgende saker: 07.11.2022: Equinor; tilleggsutredning til konsekvensutredningen for Wisting. 05.01.2023: Sametinget; reindriftslovutvalgets forslag til endret reindriftslov. 19.02.2023: Forslag til forskrift om lodden (vårvinterjakt på ender) i Kautokeino kommune, Finnmark. 27.02.2023: Kommunal- og distriktsdep. samt Energidepartementet; endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land. 06.03.2023 (muntlig høring): Stortinget; Sannhets- og forsoningskomiteens rapport. 09.09.2023: Lebesby kommune; planprogram for områderegulering for Davvi vindkraftanlegg. 24.10.2023: Helse- og omsorgsdep. samt Kommunal- og distriktsdep.; folkehelse og levekår i samiske områder. 31.10.2023: Sametinget; Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. 30.11.2023

(innspill): Klima- og miljødep.; innspill til natur- og klimaendringer. 30.01.2024: Nærings- og fiskeridep.; "folk, fisk og fellesskap". 17.04.2024: NVE; 420-kV-kraftlinja Skáidi–Hammerfest. 29.04.2024 (innspillsmøte i Romsa): Kunnskapsdep. og Sametinget; fjernundervisning. 15.09.2024: Kommunal- og distriktsdep.; ny motorferdsellov. 01.10.2024: Landbruks- og matdep.; endringer i reindriftsloven.

Enstemmig vedtatt.

Sak 3.2.

Årsmelding fra NSR Nuorat for perioden 2022–2024

Vedtak:

Følgende årsmelding for NSR-N fra landsmøte 2022 til landsmøte 2024 tas til etterretning:

Utvalget, ungdomssekretær og møter

Ungdomsutvalget har i perioden bestått av leder Elle Márgget Nystad (Karášjoga sámiiid searvi); nestleder Jon-Anta Eira-Åhren (Noerhte-Tröndelagen saemien siebrie); styremedlemmene Therese Olsen (Dielddanuorguovllu nuorak), Benedikte Eriksen (Sálto sámesiebrre) og Lemet Máheli Gaup Myrnes (Guovdageainnu Sámiid Searvi); samt varamedlemmene Sáve Márrjá Jávo (Karášjoga sámiiid searvi), Sara Katrine Aleksandersen (Romssa sámii searvi), Elle Rávdná Nákkäläjärv (Guovdageainnu sámiiid searvi), Katja Elise Utsi (Noerhte-Tröndelagen saemien siebrie) og Maajja-Krihke Bransfjell (Geuvtelee saemieh).

Sara Katrine Aleksandersen var ansatt som ungdomssekretær i perioden januar–desember 2022 i 20 % stilling. Juni 2023–april 2024 var Aina Madelén Nordsletta Aslaksen ansatt i 25 % stilling. Fra juli 2024 er Nora Kristine Grytøyr Nansmork ansatt i 25 % stilling som ungdomssekretær for utvalget.

NSR-N har i denne perioden, som før, invitert både styremedlemmer og varamedlemmer til utvalgsmøter for å inkludere hele styret i ungdomsutvalgets arbeid. Fra NSRs 42. landsmøte i 2012 har det vært vedtektsfestet at alle vedtak i NSR-N skal foregå ved konsensus. Dette er en ordning som i innværende periode har fungert bra og etter formål.

Dato	Type møte	Sted
04.10.22	Styremøte	Digitalt
18.–20.11.22	Styremøte	Oslo
12.12.22	Styremøte	Digitalt
05.01.23	Styremøte	Digitalt
26.01.23	Styremøte	Digitalt
01.02.23	Møte med NU og styret	Digitalt
09.02.23	Styremøte	Digitalt
16.03.23	Styremøte	Digitalt
02.–04.04.23	Styremøte	Guovdageaidnu
11.05.23	Styremøte	Digitalt
12.05.23	Styremøte	Digitalt
06.06.23	Styremøte	Digitalt

- Sparrok, Dan-Jonas Mikael (12.12.1996), 09.05.2025
- Isaksen, Katarina Dorothea (09.07.1995), 12.05.2025

28.08.23	Styremøte	Digitalt
15.–17.12.23	Styremøte	Ohcejohka
11.01.24	Styremøte	Digitalt
31.01.–04.02.24	Styremøte	Jáhkkmáhnke
31.05.–02.06.24	Styremøte	Sommarøy
04.–06.10.24	Styremøte	Stabbursnes/Porsanger
28.10.24	Styremøte	Digitalt

Representasjon

NSR-N ved leder Elle Márget Nystad har vært tiltredende medlem av NSRs landsstyre. NSR-N har foreslått kandidater til Sametingets ungdomspolitiske utvalg (SUPU). I dag er Elle Rávdná Nákkäläjärví leder av SUPU.

NSR-Ns medlemmer er aktive og synlige på forskjellige konferanser og hendelser i det samiske samfunnet. Representasjon ses på som en viktig del av NSR-Ns virke fordi det bidrar til å synliggjøre ungdomsutvalget og samiske saker fra et ungdomsperspektiv.

DATO	STED	ARRANGEMENT/HENDELSE	REPR.
11.10.22	Oslo	1-års støttemarkering for Fovse-Njaarke	Elle Nystad
25.10.22	Lillehammer	Panelsamtale om samehets	Elle Nystad
12.11.22	Romsa/Tromsø	Rød Ungdom Tromsø, årsmøte, innlegg	Elle Nystad
17.11.22	Helsset/Helsinki	Demonstrasjon: Sameloven	Elle Rávdná Nákkäläjärví
13.–14.1.23	Romsa/Tromsø	Samisk ungdomshelsekonferanse	Elle Nystad
15.02.23	Oslo	Amnesty og NIM, frokostseminar om sivil ulydighet	Elle Nystad, Elle Rávdná Nákkäläjärví
05.03.23	Digitalt	Åpnet 98. European Youth Parliament Conference	Elle Nystad
06.03.23	Oslo	Høringsmøte, sannhets- og forsoningskommisjonen	Elle Nystad
7.–9.3.23	Kárášjohka	Oahpahalli for NSRs sametingsgruppe på Sametinget	Elle Nystad, Elle Rávdná Nákkäläjärví
05.04.23	Guovdageaidnu	Guovdageainnu sámiiid searvi, 60-års-jubileum	Elle Nystad, Therese Olsen, Elle Rávdná Nákkäläjärví, Maajja-Krihke Bransfjell
03.05.23	Oslo	Støttemarkering for Mapucheene	Elle Nystad
12.05.23	Stavanger	IndustriEnergiUngs arbeiderkonferanse, foredrag	Elle Nystad
07.06.23	Romsa/Tromsø	Tromsø Domkirke: Panelsamtale, sannhet og forsoning	Elle Nystad
15.–17.9.23	Snåase	NSR tillitsvalgtkonferanse	Elle Nystad, Therese Olsen
28.10.23	Romsa/Tromsø	US Embassy Post office opening	Elle Nystad
11.11.23	Oslo	UNGETINGET (Youth Network Nord)	Elle Nystad
28.11.23	Oslo	DN (Dagens Næringsliv), kåring av "årets ledestjerne"	Elle Nystad, Jon-Anta Eira Åhren, Elle Rávdná Nákkäläjärví
08.12.23	Oslo	Osloprisen 2023, NSR-N sammen med NU mottok prisen "Årets stemme"	Therese Olsen
22.02.24	Leavdnja/Lakselv	Støttemarkering, Sieiddeduottar	Elle Nystad
26.02.24	Digitalt	Kultur- og likestillingsdep., innspillsmøte, handlingsplan mot samehets	Therese Olsen
19.03.24	Oslo	Panelsamtale på UiO, ytringsfrihet og sivil ulydighet	Elle Nystad
20.04.24	Oslo	Sammen med NU mottok NSR-N Amnestypriisen	Elle Nystad

- Sparrok, Dan-Jonas Mikael (12.12.1996), 09.05.2025
- Isaksen, Katarina Dorothea (09.07.1995), 12.05.2025

03.06.24	Mussere/ Mosjøen	Panelsamtale/støttemarkering for Jillen-Njaarke	Elle Nystad, Therese Olsen, Jon-Anta Eira-Åhren, Elle Rávdná Näkkäljärvi
30.07.24	Tråante/Trondh.	Vår Frue Kirke, panelsamtale; "Gir makt rett?"	Elle Nystad
06.09.24	Indre-Fosen og Inderøy	Demonstrasjon; nei til Nordic Wind	Elle Nystad, Therese Olsen, Elle Rávdná Näkkäljärvi
19.09.24	Snåase	Tjaktjen Tjåanghcoe, panelsamtale	Elle Nystad, Jon-Anta Eira-Åhren
24.–27.9.24	Karášjohka	Oahpahalli for NSRs sametingsgruppe på Sametinget	Elle Nystad
10.–13.10.24	Čávkus/Oteren	Sámiráđđi čoahkkín / Samerådsmøte	Elle Nystad
25.–27.10.24	Stavanger	Forbundet Styrke Ung, ungdomskonferanse	Elle Nystad
07.11.24	Romsa/Tromsø	Internasjonalt Seminar, "Kolonialisme i det 21. århundre", foredrag	Elle Nystad
08.11.24	Romsa/Tromsø	Samekonferansen i Troms, "Aksjonisme, juss og demokrati", innlegg	Elle Nystad

Prosjekter/aksjoner

Hávvu: Ungdomssamling arrangert i samarbeid med Dielddanuorguovllu nuorak i midten av juni 2023.

Naapitta 2023: Elle Nystad, Elle Rávdná Näkkäljärvi og Jon-Anta Eira-Åhren var i Nuuk, Kalaallit Nunaat, sammen med samisk ungdom fra finsk og svensk side av Sápmi for å knytte kontakt med ungdom på Kalaallit Nunaat (Grønland).

Fosen-aksjonene: På Instagram startet NSR-N Fosen-kampanjen "X dager med menneskerettighetsbrudd" for å minne om hvor mange dager som hadde gått mellom Fosen-dommen ble avsagt og den spesifikke dagen. Dette for å synliggjøre hvor lenge menneskerettighetsbruddet pågikk på Fosen, uten at tiltak ble iverksatt.

I selve Fosen-aksjonene var NSR-N, i samarbeid med NU, aktive i planlegging og gjennomføring. Aksjonene er godt omtalt og beskrevet i mange fora.

Fakta og tips i forkant av 6.-februar-feiring: Vi postet fakta og tips på Instagram i forkant av nasjonaldagen, for å forberede folk til feiringen av 6. februar. Vi laget innlegg om historien bak valget av nasjonaldag, viktige personer i Sápmi, musikk tips, film- og serietips, og undervisningsinspirasjon til lærere.

Frifond Organisasjon: NSR-N forvalter NSRs midler til ungdomsprojekter og ungdomsarbeid i lokallagene, hvor midler fra Frifond Organisasjon er hovedinntektskilden. Denne ordningen er et lavterskeltilbud som skal gi økt lokal aktivitet for barn og unge. NSR-N peker ut et utvalg som fordeler midlene fra Frifond Organisasjon, etter søknader fra lokallagene. I 2023 og 2024 utgjorde Therese Olsen og Elle Nystad utvalget, sammen med en representant fra sekretariatet.

Riddu Nuorat 2023: NSR-N var én av organisasjonene som var med på å arrangere Riddu Nuorat før Riddu Riđđu i 2023. Dette var et samarbeid mellom Riddu Riđđu-festivalen, og de samiske ungdomsorganisasjonene Suoma Sámi Nuorat (fra finsk side), Sáminuorra (fra svensk side), samt NSR Nuorat (fra norsk side).

NSR i media og SoMe

NSR-N har vært aktiv på sosiale medier og blitt omtalt i andre medier, spesielt som følge av Fosen-aksjonene. Se vår underside på nsr.no og våre kanaler på sosiale medier: nsr_nuorat (Instagram), nsrnuorat (TikTok), NSR nuorat (Facebook) og NSR Nuorajpod (Spotify).

Enstemmig vedtatt.

Sak 3.3.

Årsmelding fra SOL for 2022 og 2023

Vedtak:

SOLs årsmeldinger for årene 2022 og 2023 tas til etterretning.

Enstemmig vedtatt.

Sak 3.4.

Redegjørelse fra NSRs sametingsgruppe for perioden 2022–2024

Vedtak:

Landsmøtet tar redegjørelsen fra sametingsgruppa for perioden fra landsmøte 2022 til landsmøte 2024 til etterretning.

Enstemmig vedtatt.

SAK 4

ÅRSREGNSKAP MED REVISJONSBERETNING

Sak 4.1.

Årsregnskap med revisjonsberetning fra NSR hovedorganisasjonen for kalenderårene 2022 og 2023

Vedtak:

Årsregnskapene for 2022 og 2023 for NSR godkjennes.

Enstemmig vedtatt.

Sak 4.2.

Årsregnskap med revisjonsberetning fra SOL for kalenderårene 2022 og 2023

Vedtak:

Årsregnskapene for 2022 og 2023 for SOL tas til etterretning.

Enstemmig vedtatt.

SAK 5

VIRKSOMHETSPLANER

Sak 5.1.

Virksomhetsplan for NSR 2025–2026

Vedtak:

Virksomhetsplan for NSR for perioden 2025–2026 godkjennes med følgende punkter:

ORGANISASJONSUTVIKLING OG INTERNKOMMUNIKASJON

NSR vil prioritere å:

1. styrke sekretariatet med blant annet økte stillingsressurser, og utvikling av digital infrastruktur;
2. videreutvikle NSR som en attraktiv arbeidsgiver;
3. styrke NSR økonomisk for å sikre forutsigbarhet;
4. videreutvikle NSR som en inkluderende organisasjon og arbeidsgiver. NSR skal være en organisasjon for alle funksjonsvariasjoner;
5. samarbeide med sametingsgruppa og NSR Nuorat for felles løsninger administrativt;
6. følge opp arbeidet fra NSRs etiske utvalg for å sikre en etisk og transparent organisasjonskultur;
7. fortsette å rekruttere medlemmer med målsetting om å oppnå et medlemstall på 2000;
8. arrangere én større årlig vervekampanje i samarbeid med sameforeningene;
9. samarbeide med sameforeningene for å gjøre kjent lokale medlemsfordeler for medlemmer i NSR;
10. være en støttespiller for sameforeningene, motivere til å skape mer aktivitet og bidra til rutiner og systemer som gjør arbeidet enklere;
11. ferdigstille organisasjonshåndbok;
12. bidra til at det startes nye sameforeninger i områder der det er naturlig;
13. fortsette å tilby sameforeningene en plattform for digital møtevirksomhet;
14. fortsatt styrke kommunikasjonen mellom sameforeningene, landsstyret, sametingsgruppa og NSR Nuorat;
15. arrangere digitale seminarer for medlemmer og tillitsvalgte om viktige saker, blant annet som et ledd i å sikre gode prosesser i organisasjonen;
16. tilby kurs i bruk av NSRs medlemssystem, nettside og andre verktøy som kan gjøre det daglige arbeidet lettere;
17. følge opp hvert lokallag med deltakelse på minst ett møte eller arrangement fra landsstyret/sekretariatet;
18. søke å implementere digitale løsninger for å effektivisere daglig drift og kommunikasjon, samt sikre en smidigere gjennomføring av landsmøtet.

SOSIALE MEDIER (SoMe), NETTSIDE OG MEDIEARBEID**NSR vil prioritere å:**

1. sørge for oppdatert aktuell og meningsfull informasjon på nsr.no både på samisk og norsk;
2. holde nettsiden oppdatert med nyhetssaker fra landsstyrets, sametingsgruppa, sametingsrådets, NSR Nuorats og sameforeningenes arbeid;
3. søke medieoppmerksomhet om organisasjonens virksomhet.
4. sette dagsorden i viktige samepolitiske saker i både samiske, lokale, regionale og nasjonale medier;
5. utvikle NSRs kommunikasjon på sosiale medier, og utforme en plan som sikrer jevnlig oppdateringer;
6. ha en plan for hvordan SoMe brukes i forbindelse med alle arrangementer og større hendelser;
7. kontinuerlig styrke SoMe-kompetansen, herunder å følge med på utviklingen av eksisterende og nye SoMe;
8. dele SoMe-kompetansen med sameforeningene.

NETTVERK OG ALLIANSE**NSR vil prioritere å:**

1. ha tett kontakt med andre samiske organisasjoner;
2. styrke dialogen med samiske næringsorganisasjoner;
3. opprettholde kontakt med samiske rettighetshavere, og bistå etter behov og kapasitet;
4. forsterke samarbeidet med organisasjonene til de nasjonale minoritetene og å støtte dem solidarisk der det er hensiktsmessig;
5. dyrke nettverket i miljøbevegelsen og i andre sektorer som kan være allierte i samiske arealsaker;
6. fremme samarbeid mellom samer, andre urfolk og mennesker på tvers av statsgrenser;
7. utvide og pleie nettverket i de nasjonale politiske partiene;

MØTER OG REPRESENTASJON**NSR vil prioritere å:**

1. spre informasjon om møter og arrangementer til NSRs medlemmer og tillitsvalgte;
2. arrangere åpne seminarer om viktige samepolitiske spørsmål eller andre relevante saker for det samiske samfunnet, gjerne i samarbeid med sameforeningene;
3. være medarrangør for konferanser og seminarer som kan bidra til å støtte opp om samiske rettighetshavere;
4. være delaktig og synlig i forbindelse med viktige konferanser, seminarer og kulturarrangement.

SPRÅK**NSR vil prioritere å:**

1. selv å være en god språkarena, og et forbilde for samisk språkbruk både når det gjelder intern og ekstern møtevirksomhet, politikkutvikling, kommunikasjon med medlemmer og med samfunnet for øvrig;
2. oppfordre ansatte, tillitsvalgte og medlemmer til aktivt å benytte seg av de mulighetene som finnes i studieforbundet SOLs initiativer for å bidra til å arrangere samiske språkkurs;
3. fremme samisk språkbruk i samfunnet og være en aktiv pådriver for å bevare det rike samiske språkmangfoldet, blant annet gjennom Sametingets nasjonale initiativer;
4. arbeide for at samiske stedsnavn vises og tas i bruk;
5. bistå sameforeningene med å oppfordre kommuner rundt omkring i Sápmi til å ta større ansvar for samiske språk og samiske stedsnavn.

POLITISK ARBEID OG POLITIKKUTVIKLING**NSR vil prioritere å:**

1. arbeide for at NSR kan vinne sametingsvalget 2025;
2. arbeide på Sametinget med bakgrunn i valgprogram og Beaveálgu-erklæringen ut sametingsperioden;
3. arbeide politisk utenfor Sametinget i viktige saker som angår det samiske samfunnet, spesielt i saker der Sametinget i utgangspunktet formelt ikke har myndighet;
4. samarbeide med sameforeninger;
5. delta i høringer og levere høringsuttalelser i store politiske prosesser som angår Sápmi;
6. utvikle politikk for framtida;
7. samarbeide med andre på tvers av statsgrensene.

Enstemmig vedtatt.

Sak 5.2.**Virksomhetsplan for NSR-N 2025–2026****Vedtak:**

Under NSRs 46. landsmøte i 2018 eller under NSRs 47. landsmøte i 2022 ble det ikke vedtatt virksomhetsplan for NSR-N. Bakgrunnen var at man ønsket å gi ungdomsutvalget større frihet til selv å prioritere hva de vil jobbe med. NSRs 48. landsmøte ønsker også å gi ungdomsutvalget rom til å selv prioritere hva de vil jobbe med, men har noen veiledende punkter til NSR-Ns virksomhet i 2025 og 2026:

- Arbeide med NSR Nuorats podkast *NSR nuorajpod*.
- Arrangere minst én ungdomssamling i løpet av perioden.
- Jobbe med rekruttering, spesielt ved bruk av sosiale medier.
- Samarbeide med samisk ungdom på tvers av landegrensene.

Enstemmig vedtatt.

Sak 5.3.**Virksomhetsplan for SOL 2025–2026****Vedtak:**

Virksomhetsplanen skal gi generelle føringer på de overordnede målsettinger som SOLs styre har satt for perioden 2025–2026 og godkjennes med følgende punkter:

I. OVERORDNEDE MÅL I LOV OM VOKSENOPPLÆRING:

- a) Å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere.
- b) Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon.
- c) Å bekjempe utstøting og bidra til inkludering.

- d) Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring.
- e) Å styrke kulturelt mangfold og øke deltagelse i kulturlivet.
- f) Å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne.

SOL vil på beste måte søke å ivareta de intensjoner som ligger i overordnede mål i Lov om voksenopplæring 2020. De overordnede målene skal så langt som mulig gjennomsyre opplæringsvirksomheten i SOL. SOLs medarbeidere og instruktører skal gjøres kjent med de overordnede målene, samtidig som de skal ha bevisst holdning til dette. Særlig skal målene b), c) og e) vektlegges.

II. HOVEDMÅLSETTING FOR SOL:

Med utgangspunkt i arbeidet for at samisk språk, kultur og livsform til enhver tid skal ha en sterkest mulig stilling i samfunnet, har studieorganisasjonen som hovedmål å drive opplysnings- og studievirksomhet blant samer med hovedvekt på samisk språk, kultur, samiske nærings- og rettighetsspørsmål og å utbre kunnskap om samer og samiske forhold til allmennheten.

III. MÅL/SATSINGSOMRÅDER:

SOL vil i perioden 2025–2026 satse på å øke aktivitetsnivået, samt se på mulighetene for utvikling av organisasjonen. Koronasituasjonen har påvirket studievirksomheten negativt, og vi må ta høyde for større svingninger i år og kommende år. Virksomhetsplanen gjenspeiler derfor situasjonen, og tar høyde for lavere aktivitet enn normalt. SOL har som målsetting å opprettholde 8 000 studietimer i gjennomsnitt pr år. Primære satsingsområder er samisk språk, duodji og kulturfag.

Med ny Lov om voksenopplæring 2020 er de økonomiske vilkårene for SOL svekket. Administrasjonstilskuddet er ikke tilstrekkelig til å dekke løpende kostnader til drift av SOL. Sikring av adekvat administrasjon vil derfor være ufravikelig målsetting fra 2025 for at studieforbundet skal ha mulighet til å eksistere. SOL satser på politisk løsning gjennom Sametinget og Voksenopplæringsforbundet.

1. Opplæring:

Gjennom opplæringsvirksomhet ønsker SOL å styrke samisk språk og kultur. Aktiviteten rettes primært mot den samiske befolkning, men det tilligger også et ansvar for å gi opplæring i samiske temaer til den øvrige befolkning. Likeledes har SOL ansvar for å gi den samiske befolkning opplæring i temaer av allmenn karakter. Kursvirksomheten organiseres gjennom egne lokalledd og i samarbeid med eksterne kursarrangører.

SOL vil i 2025–2026 tilby opplæring innenfor:

- Duodji (samisk husflid).
- Samisk språk.
- Samiskrelaterte fagområder.
- Andre fagområder i begrenset omfang.

Presisering av mål:

Grunnopplæring i duodji og annen samisk tradisjonskunnskap: Målet er å bidra til aktiviteter som bidrar til dokumentasjon, formidling og utvikling av samisk tradisjonskunnskap på tvers av generasjoner.

- Tradisjonell og ny duodji – videreføring.
- Revitalisering av tapt kultur- og tradisjonskunnskap.
- Ivareta tradisjonell samisk kunnskapsformidling gjennom kursvirksomhet.

Samisk for ikke-samisktalende: Målet er å gi grunnopplæring i samisk til alle som ønsker å lære språket. SOL prioriterer tilpasset grunnopplæring i samisk for de som har mistet morsmålet eller har manglende førstegangsutdanning i faget. Herunder inngår språkbud og "learning by doing" ved å integrere duodji og samisk språk.

Grunnopplæring i samisk for samisktalende: Målet er å gi aktive språkbærere lese- og skriveopplæring i morsmålet, herunder "learning by doing" ved å integrere duodji og språk.

Opplæring i andre fag og emner: Alle målgrupper.

2. Utviklingsarbeid:

- SOL har som mål å arbeide med å utvikle studieplaner for voksenopplæring som lokalledene kan søke fra SOL.
- SOL vil åpne opp for nettbaserte språkkurs.

3. Informasjon og oppsøkende virksomhet mot lokallagene/markedsføring:

SOL satser på å øke studieaktiviteten i lokalledene. Oppsøkende virksomhet og informasjon er ikke prioritert i perioden pga. koronasituasjonen. Hovedkontakten med lokallagene og andre kursarrangører vil være nettbasert:

- SOL vil styrke informasjonsflyten til lokallagene ved bruk av Internett og andre datatjenester.
- Bruke sosiale medier: Facebookgruppe.
- Satse på Teams og lignende kommunikasjonsarenaer.

4. Utdanningspolitisk arbeid/markedsføring

SOLs styre ønsker å rette fokus mot voksenopplæring i samiske studieforbund. Dette er et område som bør tas opp som del i samisk utdanningspolitikk.

- Arbeide mot Sametinget for styrking av samisk voksenopplæring
- Synliggjøring av SOL, samt avklaring av intensjon og rolle i samisk voksenopplæring.
- Sikre stabil framtidsrettet drift av SOL med hensyn til statlige bevilgninger.
- Sondere grenseoverskridende samarbeid med samer i Norden.
- Utvide SOL med flere medlemsorganisasjoner.

Enstemmig vedtatt.

SAK 6

BUDSJETTER

Sak 6.1.

Budsjett for NSR hovedorganisasjonen 2025–2026

Vedtak:

Budsjett for NSR for årene 2025 og 2026 godkjennes med følgende tall:

Budsjett NSR hovedorg	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Noter
INNTEKTER eksternt			
Sametinget	-2 450 000	-2 450 000	1
Lotteri- og stiftelsestilsynet	-150 000	-150 000	
Donasjoner/gaver	-20 000	-20 000	
Frifond Organisasjon	-180 000	-180 000	
BUFDIR v/ Fordelingsutvalget	-350 000	-350 000	
SUM inntekter eksternt	-3 150 000	-3 150 000	
INNTEKTER			
Lønnsrefusjon gruppa	280 000	280 000	
Medlemskontingent	300 000	300 000	2
Egenandel LM / tillitsvalgtkonf., lokallag	45 000	155 000	3
Bidrag landsmøte/tillitsvalgtkonf., gruppa	60 000	120 000	
Tjenester utført for sametingsgruppa	120 000	130 000	
SUM inntekter internt	805 000	985 000	
SUM INNTEKTER totalt	3 955 000	4 135 000	
UTGIFTER eksternt			
Lønn og sos.utg., feriepenger	1 250 000	1 250 000	4
Honorar leder	300 000	300 000	
Honorar AU	80 000	80 000	
Administrasjonsbuffer	54 000	54 000	
Reise, kost, opphold landsstyret og adm.	260 000	260 000	
Landsmøte/tillitsvalgtkonferanse	400 000	580 000	
Regionale møter krets- og lokallagsledd	50 000	50 000	
Husleie	100 000	100 000	
Forsikringer	21 000	21 000	
Telefoni, internett, avis, porto	55 000	55 000	
Oversetting/tolking	40 000	40 000	
Investering AV-utstyr	10 000	10 000	
Regnskap og revisjon	125 000	125 000	
Medlemssystemer/domene	190 000	190 000	
Gaver	10 000	10 000	
Usikkeravkastning	20 000	20 000	
Lønn Gruppa	280 000	280 000	
SUM utgifter eksternt	3 245 000	3 425 000	
UTGIFTER internt			
Medlemskontingent tilbakeført lokallagene	180 000	180 000	
Ungdomsutvalget (eget budsjett)	530 000	530 000	
SUM utgifter internt	710 000	710 000	
SUM UTGIFTER totalt	3 955 000	4 135 000	
Resultat	0	0	
Noter:			
1. Økning på 3.6 %			
2. 1200 voksen medlemmer, kontingent 250kr, hvor av 150kr går til sameforeningen, 100kr til org.			
3. kandidatsamling 30 stk, egenandel 1500. LM 89 delegater / 1750,- egenandel			
4. Styrke administrasjonen med 2 på 100%			

Enstemmig vedtatt.

- Sparrok, Dan-Jonas Mikael (12.12.1996), 09.05.2025
- Isaksen, Katarina Dorothea (09.07.1995), 12.05.2025

Sak 6.2.

Budsjett for NSR-N 2025–2026

Vedtak:

Budsjett for NSR-N for årene 2025 og 2026 godkjennes med følgende tall:

NSR-N 2025-2026		
Inntekter / sisaboahhtu	2026	2025
BUFDIR	350,000	350,000
LNU/Frifond	188,742	188,742
NSR hovedorganisasjon / NSR vâlđoorganisašuvdna	72,000	72,000
Overføring fra tidligere år / fievrreapmi ovdalaš dán jágis	0	0
SUM / SUBMI	610,742	610,742
Utgifter / olggosgollu		
Honorar leder / honorar jodiheddji	100,000	100,000
Honorar sekretær / honorar čálli	112,500	112,500
Utstyr / reaiddut	10,000	10,000
Representasjon og utvalgsmøter / ovddastusat ja čoahkkimat	136,937	136,937
Prosjekt- og driftsstøtte til lokall. / prošeavttat ja doaimadoariija servviide	179,305	179,305
Merkantile tjenester / merkantile báivalusat	72,000	72,000
SUM / submi	610,742	610,742

Enstemmig vedtatt.

- Sparrok, Dan-Jonas Mikael (12.12.1996), 09.05.2025
- Isaksen, Katarina Dorothea (09.07.1995), 12.05.2025

Sak 6.3.

Budsjett for SOL 2025–2026

Vedtak:

SOLs budsjetter for 2025 og 2026 behandles ikke siden omorganiseringen av SOL som vedtatt i landsmøtets sak 12 vil få konsekvenser som man ikke nå kan forutse de økonomiske virkningene av.

Enstemmig vedtatt.

SAK 7

LOKALLAGENES TIME

Porsanger sameforening (PSS), Bergen og omegn sameforening (BBSS) og Karasjok sameforening (KSS) holdt innlegg under lokallagenes time.

SAK 8

UTTALELSER FRA NSRs 48. LANDSMØTE / RESOLUSJONER

Delvedtak, oversending av resolusjonsforslag til landsstyret:

Resolusjonsforslag **Økt militarisering av Sápmi** oversendes landsstyret, med oppfordring om å løfte saken videre til Samerådet for utvikling av en felles samisk sikkerhetspolitikk som også ivaretar samenes interesser og rettigheter som ett folk i fire stater.

Vedtatt mot 1 stemme.

Resolusjonsforslagene **Samers rett til egen organisering** og **Riekti ja sámeguoddi ealáhusaid lávdegoddi** oversendes landsstyret for videre behandling.

Enstemmig vedtatt.

ØKT MILITARISERING AV SÁPMI

Militarisering av urfolksområder bryter med prinsippene i FNs erklæring om urfolksrettigheter (UNDRIP). Artikkel 29 understreker at urfolk har rett til å bevare sine landområder fri for miljøødeleggelse, inkludert fra militære aktiviteter. Militarisering i Sápmi undergraver samenes rett til selvbestemmelse og kontroll over sine tradisjonelle områder.

Den økte militarisering som vi nå opplever i nordområdene, her inkludert øvelser og bygging av infrastruktur, forstyrrer beiteområder, trekkruiter og naturens balanse, noe som setter reindriften i fare. Reindriften er en grunnpilar i samisk kultur og økonomi, og ødeleggelse av beiteområder truer både livsgrunnlaget og den kulturelle identiteten til det samiske folket.

Militariseringen fører ofte til irreversible naturinngrep, som sprengninger, bygging av veier og økt støy. Dette påvirker det sårbare dyrelivet i nordområdene, inkludert truede arter. Urfolk – herunder samene – har et spesielt forhold til naturen, og militær aktivitet kan bryte båndet mellom mennesker og deres naturlige miljø.

Økt militær tilstedeværelse kan føre til frykt, økt stress og fremmedgjøring blant lokalbefolkningen, spesielt urfolk. Historisk sett har urfolk erfart kolonialisme og tvangsforflytning, og den økte militariseringen kan gjenopplive traumer og svekke tilliten mellom samene og myndighetene.

Sápmi er et tradisjonelt område for samarbeid og fredelig sameksistens. Økt militæraktivitet risikerer å forvandle området til en konfliktarena og skape økt spenning i regionen. Dette står i kontrast til samenes tradisjonelle verdier som fremmer harmoni og bærekraftig forvaltning av ressursene.

RIEKTI JA SÁMEVUOĐDU EALÁHUSAID LÁVDEGODDI

Vi lever fortsatt med ettervirkningene av fornorskningspolitikken. Myndighetenes håndtering av Fosen-saken og andre arealinngrepssaker viser at norske myndigheter fortsatt fører en politikk som truer samisk kultur og samfunn. Regjeringen har opptrudd som partshjelp både i Fosen-saken og Øyfjellet-saken. Vi opplever at staten mislykkes i å beskytte samisk kultur, og heller stiller seg bak utbyggingsinteressene i arealsaker. Da Høyesterett konkluderte med at Fosen-utbyggingen krenket menneskerettighetene, viste regjeringen både unnfallenhet og mangelfull respekt for dommen i Høyesterett. I stedet for å effektivere den rettskraftige dommen, tvang staten den vinnende part inn i forhandlinger med den tapende part.

Karasjok-saken er et annet eksempel på hvordan statens holdninger til samenes rettigheter ikke respekteres. I regjeringens skriftlige innlegg til Høyesterett, forsøkte regjeringen å skape uro ved å hevde at det ville gi samfunnsmessige negative konsekvenser om befolkningen i Karasjok vant fram i Høyesterett.

Gjennom generasjoner har det skjedd store endringer i det samiske samfunnet når det gjelder de tradisjonelle samiske næringene som jordbruk, *meahccásteapmi*, innlandsfiske, elvefiske, kystfiske og reindrift. Næringene har blitt marginalisert av norske myndigheters reguleringspolitikk, som har favorisert stordrift og hvor rettigheter er overført til storkapitalistene. Ved siden av den feilslåtte statlige nærings- og reguleringspolitikken, lever vi med stadig flere arealinngrep. Samlet sett fører dette til at samiske bygdesamfunn, hvor samisk språk og kultur er særlig fremtredende, risikerer videre fraflytting.

NSRa berre lea leamašan njunnusis hápmemin sáme searvvodaga áiggiid čađa ja ollu lea dáhpáhuva dan rájes go NSRa áhahuvvui. NSRa gálgá ain leat sámepolitihkkalaš orgánisášuvdna mii lea njunnusis bidjamin eavttuid mo boahteáigge searvvodat gálgá leat.

NSRa 48. Riikkačoahkkinn bivdá stivrra guorahallat lea go dárbu áсахит ”riekti ja sámavuodđoealáhusaid lávdegotti” mii ságastallá/ráđđáda mo sámi eanavuogiatvuodát váikkuhit vuodđoealáhusaid birgejumi ja mo motorjohtoleapmi ja borasspiriid laskkan berre heivehuvvot Sámi vuoddo ealáhusaide.

SAMERS RETT TIL EGEN ORGANISERING

Norske Samers Riksforbund (NSR) er en sentral aktør i samepolitikken og i det samiske samfunnet. Gjennom vårt arbeid, lokalt og sentralt, representerer NSR et helhetlig engasjement for samenes selvbestemmelsesrett og samfunnsutvikling. Dette innebærer både aktiv deltakelse i sametingsvalg og arbeid for et mangfoldig og levende samisk kulturliv gjennom å være en sterk kulturorganisasjon.

NSR står fast på samers rett til å organisere seg etter egne behov og prioriteringer. Vår organisasjonsmodell, som kombinerer politisk deltakelse gjennom Sametinget med kulturelle aktiviteter, er en naturlig og nødvendig tilpasning til de utfordringene og mulighetene det samiske samfunnet står overfor. Denne modellen er ikke bare et resultat av våre prinsipper, men også en tydelig tilbakemelding fra våre medlemmer og velgere, som gjennom valgene viser sin støtte til NSRs helhetlige tilnærming.

NSR som en ledende politisk og kulturell aktør Sametinget er samenes viktigste organ i Norge, og NSR har et mål om å være en sentral og idéskapende kraft i samepolitikken. Dette krever en strategisk og målrettet innsats for å sikre størst mulig representasjon på Sametinget.

NSRs rolle på Sametinget handler om å skape rom for samiske rettigheter, kultur og tradisjon i samfunnsutviklingen. Lokallagene spiller en uvurderlig rolle i dette arbeidet ved å sette vedtektene ut i praksis gjennom konkrete tiltak og aktiviteter som styrker samisk språk, kultur og fellesskap.

NSR forplikter seg til å fortsette arbeidet for samers rett til selvbestemmelse både gjennom politisk innflytelse på Sametinget og gjennom et sterkt engasjement for samisk kultur og samfunnsliv. Vi står fast på at samene selv må ha rett til å definere sine egne prioriteringer og behov.

NSRs landsmøte oppfordrer alle medlemmer og lokallag til å samle seg om dette arbeidet og styrke vår posisjon som en ledende aktør for det samiske folkets rettigheter og fremtid.

Delvedtak, resolusjoner/uttalelser fra NSRs 48. landsmøte:

Følgende 13 –trenten– forslag til resolusjoner er inntatt som uttalelser fra NSRs 48. landsmøte: *Sørsamisk område; Sjøsamisk joik og matkultur som del av samisk revitalisering; Samisk språk- og kultursenter i Porsanger; Forvaltningen av tanalaksen – rettigheter og forpliktelser; Samiske grunnverdier; Finnmarksloven, FEFO og samiske rettigheter; Rekrutteringsinsentiver for å sikre samiskspråklig kompetanse i det samiske samfunnet; Urfolks rett til et rettferdig grønt skifte; Verddevuotta; Felles læreplaner i Sápmi; Rekruttering av samisk språk- og kulturkompetanse samt Mandatfordeling og Sametingets valgregler.*

Enstemmig vedtatt.

Resolusjon #1

SØRSAMISK OMRÅDE

Åarjel-Saepmie opplever stadig økende press på landområder og sørsamenes tradisjonelle levemåte, blant annet som følge av omfattende inngrep gjort i "det grønne skiftets" navn. Dette utfordrer oss som folk og som mennesker. Vårt mål er å forbli et levende samisk folk, og ikke reduseres til en museumsgjenstand, pynt i festtaler, tilfeldige kulturinnslag eller et lukket kapittel i historiebøkene. Til tross for flere utdannede lærere i sørsamisk og etablerte studieretninger for språk og kultur i sørsamiske områder, er dette fortsatt ikke tilstrekkelig. For at sørsamisk språk og kultur skal overleve, må det brukes aktivt og synliggjøres i hverdagen.

I lys av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, og for å sikre at det sørsamiske forblir levende gjennom generasjoner, mener NSR at det er behov for:

- 1. Styrking av samfunnsinstitusjoner:** Sikre økte ressurser og videreutvikling av våre samfunnsinstitusjoner, tilpasset sørsamisk kultur og behov.
- 2. Bedre psykisk helsevern:** Bygge opp et tilpasset psykisk helsevern med kompetanse om sørsamisk kultur og kontekst. Det er avgjørende å styrke og bevare kunnskapsgrunnlaget på dette området.
- 3. Eksponering av sørsamisk språk:** Sørge for at sørsamisk språk blir synlig og brukt på arenaer der det samiske naturlig hører hjemme.
- 4. Prioritering av tolkning:** Tolkning til sørsamisk må være en prioritet på alle kulturelle og politiske arrangementer med samisk deltakelse. Kunstig intelligens bør vurderes som et verktøy for å styrke arbeidet med språket.
- 5. Beskyttelse av reindrift og rettigheter:** Støtte opp om folkeretten og menneskerettigheter, med særlig fokus på den tradisjonelle reindriften som en grunnleggende bærer av sørsamisk språk, tradisjonell kunnskap og kulturarv.
- 6. Styrking av læringsmetoder:** Prioritere finansiering av ulike lærings- og utdanningsarenaer som fremmer muntlige og praksisbaserte læringsmetoder. Det må legges til rette for at sørsamisk kan tas i bruk i tradisjonelle praksiser og at utdannings- og læringsarenaer ikke er begrenset til å bare bruke akademisk tilnærmet undervisning.
- 7. Rettighetskamp og naturgrunnlag:** Fortsette å støtte rettighetskampen og arbeidet for å sikre naturgrunnlaget som er avgjørende for vår eksistens, kulturelle praksiser og egenart.
- 8. Informasjon om språkrettigheter:** Jobbe for å få informasjon om rettigheter til språkopplæring i og på sørsamisk til skolene, på kommunale og fylkeskommunale nettsider. Styrke støtten til foreldre og offentlige institusjoner i dette arbeidet.
- 9. Registrering av kulturminner:** Øke innsatsen for registrering av sørsamiske kulturminner. Disse dokumenterer historisk tilstedeværelse i sørsamiske bosetningsområder og må registreres både hos Sametinget og i den norske nasjonale databasen Askeladden. Dette arbeidet er særlig viktig i lys av økende arealinngrep i Åarjel-Saepmie.
- 10. Samisk hus Tråantesne:** Oppstart av Samisk Hus Tråantesne, som er en etterlenget og sårt tiltrengt møteplass for mange i sørsamisk område. Dette krever både støtte og oppfølging.

Resolusjon # 2

SJØSAMISK JOIK OG MATKULTUR SOM DEL AV SAMISK REVITALISERING

Revitalisering av samisk kultur krever en helhetlig tilnærming, der sjøsamisk joik og tradisjonsmat spiller en sentral rolle. Joiken har en sentral plass i det samiske samfunnet og fungerer som en viktig arena der vi møtes, knytter bånd, uttrykker felles identitet og tilhørighet. Joiken er også med på å

bevare og utvikle de sjøsamiske dialektene. Den unike sjøsamiske joiken må ikke gå tapt. NSR må derfor sikre at de som ønsker å ta tilbake sjøsamiske joiketradisjoner får tilgang til nødvendige ressurser, støtte og møteplasser.

På samme måte utgjør sjøsamisk tradisjonsmat en bærebjelke i vår kultur. I en tid preget av helseutfordringer knyttet til ultraprosessert mat, er det stadig viktigere å fremme sjøsamisk matkultur basert på naturlige råvarer fra kysten. Dette er ikke bare en vei til bedre helse, men også til styrket identitet og kultur.

NSR forventer at sjøsamisk joik og mattradisjoner er en naturlig del av sannhets- og forsoningsarbeidet.

Resolusjon # 3

SAMISK SPRÅK- OG KULTURSENTER I PORSANGER

Samisk språk- og kultursenter i Porsanger er det første samiske språksenteret som er etablert i Norge, og det skjedde i august 1994. Sametinget bidrar med midler til drift av språksenteret, og Porsánggu sámiiid searvi / Porsanger sameforening var en pådriver for å etablere språksenteret. Formålet til språksenteret er å fremme samisk språk og kultur i kommunen og skal tilby aktiviteter til barn, unge og voksne.

Dagens lokaler er lite egnet til duodjivirksomhet, spesielt hardduodji, og bygget er bygd for utleie av elevhybler, ikke for kursvirksomhet og kontor til ansatte.

Norske Samers Riksforbund (NSR) ber Sametinget prioritere midler til egnede lokaler til språksenteret slik at det får forutsigbare rammer for sin virksomhet. NSR ber Sametinget i samarbeid med Porsanger kommune sikre egnede lokaler til Samisk språk- og kultursenter i Porsanger.

NSR foreslår at samisk språkkonsulent har sin arbeidsplass på språksenteret, samt pedagoger som jobber med samisk fjernundervisning i regi av Porsanger kommune. NSR mener det er behov for å samle samisk fagkompetanse på ett sted, for å kunne bruke hverandres fag- og tradisjonskompetanse, og for å styrke det faglige arbeidet.

Fornorskningen har ført til store konsekvenser for befolkningen i Porsanger og samisk språk og kultur er i en meget sårbar situasjon. Som en oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, vil NSR be Sametinget om å følge opp Porsanger kommune sin bruk av tilskuddsmidler, slik at Porsanger kommune jobber for å sikre gode rammer for samisk språk og kultursenter, samisk barnehage og samisk undervisning i skolen.

Resolusjon # 4

FORVALTNINGEN AV TANALAKSEN – RETTIGHETER OG FORPLIKTELSE

Vi har som urfolk rett til selv å forvalte fisket i Deaunčázádat/Tanavassdraget, og viser spesielt til følgende: UNDRIP 19, 20.1, 24.1, 25, 26.1, og 29.1, SP Art. 27 og Art. 8(j) i Convention on Biological Diversity. Samers rett til selvbestemmelse må respekteres av myndighetene.

De samiske samfunn (siidaene) langs Tanavassdraget og Tanafjorden har i flere tusen år vist seg livskraftige basert på rike naturressurser, med Tanalaksen som særlig viktig. Ressursene har sammen

med den samiske åndelighet vært et viktig grunnlag for områdets rike samiske språk og kulturliv. At statsgrensen mellom Norge og Finland er trukket langs Tanavassdraget har i praksis delt de samiske samfunnene, særlig etter at Lappecodisillen i praksis ble satt til side, og at grensen i 1852 ble stengt for felles næringsvirksomhet. Laksefisket har likevel frem til vår tid vært et helt sentralt ressursgrunnlag for bosetting og kultur.

I den senere tid har vi imidlertid erfart en gradvis svekkelse av laksebestanden, frem til dagens fiskeforbud. Dette har skjedd samtidig som det samiske laksefisket har blitt strengere og strengere regulert. Årsaken til den reduserte Tanalaksbestand må derfor skyldes andre faktorer, som laksesykdommer på grunn av lakseoppdrett, et havfiske med ukjent bifangst av laks, klima og havtemperatur, fredning av predatorer, samt det omfattende turistfisket. Ansvar for den kritiske situasjonen for Tanalaksen må ut fra dette ligge hos den to-statlige forvaltning av Tanavassdraget, særlig fordi statene har neglisjert samisk tradisjonell kunnskap og erfaringer.

NSR mener at den to-statlige forvaltningen av Tanalaksen må avvikles og tilbakeføres til den hører hjemme, til befolkningen langs vassdraget. Det må opprettes et nytt felles grenseoverskridende forvaltningsorgan, med lokale representanter fra både finsk og norsk side av grensen. Det felles forvaltningsorganet må også kunne forvalte predatorer og nye arter som russelaksen. Forvaltningen må basere seg på samiske verdier og tradisjonskunnskap.

NSR mener at Sametinget på norsk og finsk side, sammen med lokale rettighetshavere, sørger for at et felles forvaltningsorgan kan utredes og etableres. NSR mener dessuten at de samiske samfunnene i Tanadalen må gis en betydelig kompensasjon for de store tap som den forfeilede statlige lakseforvaltningen har påført.

NSR ber om at sametingene på norsk og finsk side i samråd med befolkningen og statlige myndigheter, vurderer hvordan en slik kompensasjon kan oppnås.

NSRs landsmøte slutter seg ellers til "Declaration of the International Indigenous Salmon Peoples Gathering" som ble vedtatt 01.10.2024 i Kárášjohka, Sápmi.

Resolusjon # 5

SAMISKE GRUNNVERDIER

Den verdensomspennende klima- og naturkrisen har stadig mer dramatiske konsekvenser, og aktualiserer behovet for at urfolks verdier knyttet til forholdet mellom menneske og natur må være et grunnleggende premiss for samfunnsutviklingen. Internasjonalt er dette anerkjent, blant annet ved at urfolk i regnskogsområdene har forvaltningsrett over sine områder, noe også Norge har støttet andre steder i verden. Hjemme fører imidlertid Norge og de andre nordiske land en politikk som i praksis legger opp til en betydelig nedbygging av natur, særlig i samiske områder.

NSR mener at urfolks verdier må være grunnleggende for bruk og forvaltning av av de samiske områdene, og at dette må implementeres i Norges forpliktelser gjennom Grunnlovens § 108, "å legge forholdene til rette for at det samiske folk, som urfolk, kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv."

De samiske grunnverdier kommer særlig frem i samiske fortellinger, slik det formidles blant annet i samisk kunst og slik verdien av natur synliggjøres ved hellige plasser. Samerådet har i Váhtjer-deklarasjonen av 2022 formulert grunnverdiene slik:

Sápmis natur og ressurser er grunnlaget for kulturen vår, for våre språk og vårt samfunnsliv. Vi har rett og plikt til å ta vare på naturen og ressursene i Sápmi på en slik måte at våre etterkommere fortsatt har et naturgrunnlag.

Vår nedarvede kunnskap om hvordan vi kan høste av og klare oss i naturen er et viktig grunnlag for natur- og ressursforvaltningen i et sterkt Sápmi. Det betyr at vi må lære av våre eldre, og sørge for at kunnskap om natur og birgejupmi blir overført til våre barn.

Vi har respekt for forfedrenes naturbruk og verdier, og vil tilpasse dem til tiden vi lever i. Vi skal supplere med vitenskap for å styrke Sápmi, men være bevisst hvordan vitenskapen er utviklet, på hvilket verdigrunnlag, av hvem, og for hvem. Menneskeskapte klimaendringer påvirker naturen vi er avhengig av. Globale problemer krever globale løsninger. Urfolk skal kunne delta aktivt i forhandlingene om disse løsningene. Vi må også, som urfolk, bidra gjennom bevissthet om vår egen ressursbruk, og bruke sirkulærøkonomien og selvbergingskunnskapen som ligger i vår kultur og verdigrunnlag. Sammen med teknologiutviklingen kan det styrke Sápmi. Vi tar avstand fra ressursjaget og overforbruket som har påført verden natur- og klimautfordringene. Et rettferdig grønt skifte kan ikke bygge på kolonialistisk praksis. Vi krever at urfolks rettigheter respekteres både ved avverging av, og tilpasning til klimaendringene. Klimaendringer og menneskelig aktivitet bringer også nye arter til Sápmi.

Styringsflertallet i Sametinget på norsk side har i sin Beaiveálgu-erklæring, uttrykt at: *Vårt arbeid skal skje i respekt for naturen, og i forståelse for at naturen og miljøet danner grunnlag for fremtidens generasjoner.*

NSR mener at urfolks verdier, slik det blant annet kommer frem i Váhtjer-deklarasjonen, bør utvikles og anvendes som et grunnpremiss for dagens naturbruk. Disse verdiene, som også er uttrykt i FNs urfolkserklæring, må anvendes som rettsprinsipper i saker for statlige og internasjonale domstoler.

Tilsidesettelse av de samiske grunnverdier vil innebære et brudd på samenes status som urfolk. Tydeliggjøring av disse grunnverdiene vil være et bindende fundament for de enkelte sameparlamentene, på samme måte som de statlige nasjonalforsamlingene er bundet av grunnlover. De samiske grunnleggende urfolksverdier må derfor være en grunnforutsetning for all forhandling med statlige myndigheter.

Resolusjon #6

FINNMARKSLOVEN, FEFO OG SAMISKE RETTIGHETER

I behandlingen av samiske landrettighetskrav i Karasjok og andre områder har FeFo gått imot samiske rettighetskrav. FeFo har dessuten ført en forvaltningspolitikk som i liten grad prioriterer de lokale rettighetshavere. NSR mener at FeFo på denne måten i realiteten undergraver de samiske rettigheter som Finnmarksloven forutsatte, slik det skrives i formålsparagrafen og bestemmelsen om bestående samiske rettigheter.

NSR ber derfor om at Sametinget igangsetter en vurdering av hvordan FeFos virksomhet kan bringes i samsvar med Finnmarksloven forutsetninger om anerkjennelse av samiske historiske rettigheter og om det eventuelt er behov for lovendring.

Resolusjon #7

REKRUTTERINGSINSENTIVER FOR Å SIKRE SAMISKSPRÅKLIG KOMPETANSE I DET SAMISKE SAMFUNNET

Sápmi mangler nok samisklærere og helsepersonell, som snakker samisk, til å møte behovene. Institusjoner skriker etter samisk kompetanse og kriger om de samme ressurspersonene. I skolene fører ressursituasjonen til at antall elever i samiskundervisningen faller, og at vi dermed mister potensielt samisktalende lærere og helsepersonell. Vi kan samtidig ikke kreve at samiske ungdommer utdanner seg til lærere og sykepleiere for å svare på behovet fra institusjonene. Den sårt etterspurte samiskspråklige kompetansen vises samtidig ikke på lønnslippen til den enkelte.

NSR foreslår å utvikle insentiver for å øke rekrutteringen, eksempelvis at alle som har samisk språkkompetanse og jobber innenfor helse eller utdanning, samisk tilhørighet eller ikke, verdsettes med lønnstillegg på f.eks. 200 000 kroner årlig fra staten for å gjøre det mer attraktivt å tilegne seg samisk kompetanse og jobbe med samisktalende i utdanning og helse. Statlige myndigheter bør også legge til rette for å rekruttere utenfor det samiske samfunnet og gi ikke-samer samisk kompetanse slik at de også kan være med på å sikre et tilfredsstillende opplæringstilbud for samiske barn og en trygg behandling av samisktalende innenfor helsesektoren. Dette vil kunne være med på å reversere konsekvensene av fornorskningspolitikken og anses som et forsoningstiltak fra statens side.

Resolusjon #8

URFOLKS RETT TIL ET RETTFERDIG GRØNT SKIFTE

NSRs landsmøte krever et rettferdig grønt skifte som gjennomføres på en måte som fullt ut anerkjenner og respekterer urfolks rettigheter og verdier. Et rettferdig skifte kan ikke lykkes uten at samisk kunnskap, samiske perspektiver og samiske tradisjoner er integrert i alle beslutningsprosesser. Det grønne skiftet må være forankret i klimarettferdighet og baseres på respekt for urfolks rett til selvbestemmelse, samt deres rett til fritt og informert forhåndssamtykke, i tråd med FNs erklæring om urfolks rettigheter.

Alle prosjekter som kan påvirke samiske land- og vannområder og ressurser, må gjennomføres med respekt for samenes rettigheter. NSR understreker at det grønne skiftet ikke kan brukes som et påskudd for å videreføre kolonialistiske prosesser eller inngrep på samers eller andre urfolks områder. Vi fordømmer alle aktiviteter som undergraver urfolks rettigheter under dekke av klimatiltak. Energiprosjekter, mineralutvinning og andre urettferdige tiltak er grønn kolonialisme.

NSR krever klimarettferdighet gjennom transparente prosesser, der alle aktører har ansvar for å respektere urfolks rettigheter. NSR understreker at samers tradisjonelle kunnskap kan bidra til bærekraftig forvaltning av naturressurser. Dette inkluderer forvaltning av *meahccásteapmi*, reindrift og annen tradisjonell bruk av naturen. Vi krever at samisk tradisjonell kunnskap anerkjennes og vektlegges i arbeidet med klima og miljø.

NSR forplikter seg til å arbeide for at samenes rettigheter og tradisjonelle kunnskap blir en integrert del av all politikk knyttet til "det grønne skiftet". Vi vil sikre samisk deltakelse i alle relevante prosesser på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Videre vil NSR motsette seg enhver handling som fører til tap av land, rettigheter eller tvangsflytting som følge av såkalte grønne prosjekter. Samtidig vil vi arbeide for å rette opp skader og tap det samiske folk har blitt påført gjennom tidligere og pågående prosesser.

Et rettferdig skifte må ikke bare omfatte en overgang av energisystemer, men også en endring av de underliggende økonomiske strukturene som opprettholder ulikhet og undertrykkelse. NSR vil fortsette å kjempe for at samiske interesser og verdier står sentralt i denne omstillingen, for en fremtid som respekterer både mennesker og natur.

NSR viser til at den globale urfolksbevegelsen i 2024 har gjennomført to konferanser om klimarettferdighet, begge med samisk deltakelse. På konferansene ble det vedtatt prinsipper om klimarettferdighet for urfolk. NSR tilslutter seg de to sluttdokumentene fra konferansene, *Indigenous Peoples Principles and Protocols for Just Transition*, vedtatt på urfolkskonferansen *Just Transition: Indigenous Peoples' Perspectives, Knowledge, and Lived Experiences* i Geneve 8.–10. oktober 2024, samt *Declaration of Indigenous Peoples' Participants in the Conference on Indigenous Peoples and the Just Transition*, vedtatt på urfolkskonferansen *Conference on Indigenous Peoples and the Just Transition* i New York 12.–14. april 2024.

Resolusjon #9

VERDDEVUOHTA

Verddevuohta er en viktig del av den samiske samfunnsorganiseringen med basis i den tradisjonelle *siida*-organiseringen. Samer som fulgte reinflokkene mellom innland og kyst var *verdder* med fastboende i innlandet og på kysten. Partene var avhengig av hverandre for å overleve. Den offentlige prioriteringen av næringsspesialisering og forforskningen har medført en svekkelse av *verdde*-tradisjonen. *Verdde*-forholdet har likevel blitt opprettholdt i noen områder, og på en måte som skaper positive holdninger til kulturell samforståelse og forsoning. Der *verdde*-tradisjonen har blitt svekket ser man på den annen side økte konflikter, særlig fordi mange har et fjernt forhold og liten forståelse for reindrifta, samtidig som mange i reindrifta ikke har et tilsvarende nært forhold til kystbefolkningens problemer og behov. Det skaper unødige motsetninger som går verst ut over samer, noe som kommer på toppen av øvrig press fra storsamfunnet sin side.

I Troms og Finnmark finnes privatpersoner og grupper som jobber for å videreføre *verddevuohta* tilpasset vår tid og utover kontakt på familienivå. Eksempler på dette er den årlige *Verddeturneringen* i Burfjord og mølje- og margebeinsfest i Porsanger. *Verddevuohta* må løftes fram gjennom lov og institusjoner. Institusjonene skal være møteplasser for reindriftssamer, sjøsamer og andre fastboende. Det skal fremme samarbeid som kan styrke næringsliv, språk og kultur. *Verddevuohta* gir også et godt grunnlag for videreutvikling av tradisjonelle høstings- og mattradisjoner, noe som har betydning for matsikkerhet, god helse og et godt liv.

Verddevuohta vil også være en viktig faktor for en god forsoning på lokalt nivå, og således for oppfølgingen av Sannhets- og forsoningskommisjonens videre arbeid. NSR mener at det er behov for at *verddevuohta* løftes frem ved etablering av et *Verddesenter* for reindriftssamer, sjøsamer og andre fastboende, slik man har arbeidet med i Kvænangen. Denne etableringen må finansieres som en del

av det offentlige forsoningsarbeidet. Institusjonen bør utvikles til å bli et senter for videreføring av *verddevuohta* i alle samiske områder.

Resolusjon #10

DET SAMISKE SAMFUNNET MÅ HANDLE MOT FOLKEMORD

I over ett år har verden vært vitne til at over 16 000 palestinske barn, og totalt over 43 000 palestinere er blitt drept av israelske styrker i Gaza. Det er utført omfattende ødeleggelser, og mange steder fullstendig destruksjon av boliger, sykehus, skoler, moskeer og kirker, i tillegg til omfattende ødeleggelser av landbruksjord og infrastruktur, og dermed muligheten til å produsere mat til egen befolkning. Også urfolket beduinene rammes hardt av Israels ulovlige okkupasjon og krigføring.

Den 26. januar i år kom kjennelsen fra FN-domstolen International Court of Justice (ICJ) om at det pågår et plausibelt folkemord på Gazastripen. Da ble den proaktive handlingsplikten i folkemordkonvensjonen aktivert, som plikter alle avtalens parter, inkludert Norge, til å gjøre det som står i deres makt for å forhindre folkemord og unngå direkte eller indirekte medvirkning. Men denne handlingsplikten burde ikke stanse ved partene – hver enkelt av oss burde også bruke vår stemme og vår rolle, der vi har innflytelse.

NSR ønsker å oppfordre Sametinget, samiske bedrifter og offentlige samiske institusjoner om å undersøke om de har forbindelser til ulovlig okkupasjon og til Israels folkemord. Vi spør om de vil undersøke sine pensjonsfond og innkjøpsavtaler. Samiske offentlig eide virksomheter bør stille krav til dokumentasjon i anbud, så det kan avdekkes dersom det er direkte eller indirekte forbindelser til ulovlig okkupasjon. Næringslivet kan ta ansvar ved å kvalitetssikre egne verdikjeder og stille krav til sine underleverandører og kunder med samme mål. Media, også de samiske mediene, bør ta ansvar for å kritisk rapportere om målrettede drap på journalister. Det samiske samfunnet har et ansvar for, og en egeninteresse i, å verne om folkeretten.

NSR jobber for rettighetene til det samiske folk. Vi vil ikke sitte stille og se på disse grove bruddene på menneskerettighetene og menneskeverdet. NSR støtter kravet om en varig våpenhvile, om å få inn humanitær hjelp, en løslatelse av alle gisler og vilkårlig fengslede, og palestinernes rett til selvbestemmelse.

Resolusjon #11

FELLES LÆREPLANER I SÁPMI

Samene er ett folk, men delt i fire stater. Skolesystemet har vært brukt til å fornorske våre barn. Myndighetene i de fire landene tar fortsatt ikke i dag et tilstrekkelig ansvar for å fremme samiske språk og samfunnsutvikling. Samene har i dag en viss myndighet til å fastsette læreplanene i utvalgte fag, men det er likevel begrensninger i å forme struktur og innhold i sin helhet. Skolen bygger samfunnet, og derfor er det viktig at vi selv får bestemme innholdet i skolen. FNs erklæring om urfolks rettigheter gir urfolk rett til å bestemme over egne utdanningsinstitusjoner og systemer.

Landsmøtet i NSR foreslår at det opprettes felles læreplaner for faget samisk for skolene i hele det samiske området i de nordiske landene. Dette vil bidra til forsterket kontakt mellom samer på tvers av landegrensene, noe som er nødvendig for å kunne styrke og utvikle de samiske språk. NSR vil også

arbeide for å etablere felles sameskoler på tvers av landegrenser, noe felles læreplaner vil gi muligheter for å kunne gjøre.

Resolusjon #12

REKRUTTERING AV SAMISK SPRÅK- OG KULTURKOMPETANSE

Det er store kompetansebehov i Sápmi og NSRs landsmøte ser at det er akutt behov for å rekruttere flere med samisk språk- og kulturkompetanse i alle sektorer. For å møte dette behovet foreslås det å etablere et samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, fylkeskommuner, skoleeiere, samiske institusjoner, bedrifter og Sametinget for en felles innsats.

NSRs landsmøte foreslår at Sámi Allaskuvla og Sametinget arrangerer en årlig samisk utdannings- og karrieremesse på Sámi Allaskuvla, for alle elever med samiskundervisning siste året på videregående skole. Messen skal synliggjøre utdanningsmuligheter, karriereveier og styrke motivasjonen blant elever, samtidig som den bidrar til å bygge nettverk og fellesskap. Messen er også ment å fungere som motivasjon for elever å velge samisk på videregående. Tilbudet skal være gratis for elevene å delta på.

Resolusjon #13

MANDATFORDELING OG SAMETINGETS VALGREGLER

NSRs landsmøte ber Sametinget sette i gang prosess med å se på mandatfordelingen på Sametinget. Det er en utfordring at befolkningstallet i mange tradisjonelle samiske områder går ned. Dette påvirker også mandatfordelingen mellom valgkretsene på Sametinget.

Samer, som et urfolk, er uløselig tilknyttet til de tradisjonelle samiske landområdene. Sametinget, som samenes folkevalgte organ, må ha en sterk forankring i de tradisjonelle samiske områdene, siden disse områdene utgjør det materielle grunnlaget for samisk språk, kultur og samfunn. Derfor er det viktig å styrke representasjonen fra de tradisjonelle samiske områdene på Sametinget. Videre er det viktig å sikre Sametingets legitimitet i de samiske lokalsamfunnene. Dette kan følges opp i helhetlig utredning om Sametingets valgregler.

SAK 9

REVIDERING AV NSRs ETISKE RETNINGSLINJER

Vedtak:

Landsstyret jobber videre med de etiske retningslinjene og fremmer sak til neste landsmøte.

Vedtatt med alminnelig flertall.

SAK 10

SAMETINGSVALGET 2025

Sak 10.1.

Sametingsvalget 2025: NSRs prinsippprogram 2025–2029

Vedtak:

NSRs prinsippprogram for valgperioden 2025–2029:

NSRs GRUNNSYN

Samenes grunnlag for liv er Sápmi, arvet fra jorden vår mor, og solen vår far – jorden og vannet der vi i alle tider har levd, lenge før rikenes grenser ble tegnet.

- Tråantedeklarasjonen-

Vi samer er ett folk, og rikenes grenser skal ikke hindre vårt folks fellesskap. Vi har egne språk, kultur, verdier og historie. Vi har i kraft av dette rett til selvbestemmelse og rett til utvikling av vår egen kultur, våre egne språk og samfunnsliv.

Vi samer selv har rett til å forvalte vår fortid, styre vår nåtid og forme vår framtid på våre egne premisser. Denne retten betyr også at vi sammen med andre har et ansvar for å sikre likeverd mellom mennesker, og å sikre solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk og folkegrupper.

Vårt land, våre vann og våre ressurser har vært våre forfedres, er nå våre og blir våre fremtidige generasjoners hjem og grunnlag for våre liv, vårt språk og vår kultur. Våre verdier er basert på at vi er en del av naturen, og dermed avhengige av den. Våre områder er også hjem og grunnlag for plantenes, insektenes, fiskenes, fuglenes og dyrenes liv og eksistens og vi mennesker deler landet med dem.

Vår nærhet til våre områder har medført at åndelige verdier fremdeles er sentrale elementer i hverdagslivet til samefolket. Vi mener at samfunnet skal gi rom for ulike samiske livssyn og åndelige verdier. Det skal også stimuleres til aksept og toleranse for ulike typer livssyn, legninger og funksjonsvariasjoner innad i det samiske samfunnet.

Samene har opparbeidet seg rettigheter gjennom hevd, alders tids bruk og avhengighet av land og vann og alle dens ressurser. Vi har etter folkeretten, og samisk- og lokal rettsoppfatning, rett til selv å eie, bruke, utvikle og ha kontroll med våre landområder, territorier og ressurser. Vi har rett til selvbestemmelse og rett til autonomi eller selvstyre i saker som angår våre egne anliggender. Vårt land, våre vann og våre rettigheter har heller aldri blitt overdratt til noen andre.

Fornorskningen har hatt, og har fremdeles, store konsekvenser for samene som folk, og samer som individer. Statene må ta sitt ansvar og sørge for reparasjon av den urett som er blitt, og blir begått.

Dette danner grunnlag for våre rettigheter og plikter til å både bruke og beskytte naturen, til det beste for fremtidige generasjoner.

1. SAMETINGET

Sametinget på norsk side av Sápmi er samenes folkevalgte parlament for samene i Norge. Sametinget skal ha en fri og selvstendig rolle i forhold til norske styrende organer. Sametinget skal representere samene i, og utøve selvbestemmelse i alle saker som angår samer. Sametinget skal virke for alle samer, uansett hvilken bakgrunn de har. Sametinget skal utvikle og iverksette politikk. Sametinget og statlige myndigheter skal se til at samers rettigheter blir utøvd i praksis, i nært samarbeid med det samiske samfunnet.

På sikt er målet at ett felles sameting skal representere samene som ett folk, uavhengig av statsgrenser.

2. OKTASAŠ SÁPMI – ET FELLES SÁPMI

Vi samer er ett folk i fire land med felles historie, kultur, språk og tradisjoner. Vi har felles samfunnsliv, næringer og fremtidsvisjoner. Grensene mellom landene skal ikke hindre vårt fellesskap.

Våre språk, slektskap, landskap og næringer eksisterte lenge før statsgrensene ble opprettet. Kontakt og samarbeid mellom samiske folkevalgte organ, organisasjoner, næringer og naturlig tilhørende politikkområder er viktig. NSR er medlem av Samerådet, som har medlemsorganisasjoner fra alle sider av statsgrensene. NSR har gjennom representasjonen i Sametinget på norsk side vært en pådriver for utvikling av det samiske parlamentariske samarbeidet. NSR jobber på alle felt for felles løsninger uavhengig av statsgrensene.

3. SPRÅK

Samiske språk er blant de viktigste bærebjelkene i det samiske samfunnet. Språkene bærer i seg vår samiske kultur, historie, kunnskap og verdier.

Fornorskningspolitikken førte til at tusenvis av samer har vokst opp uten samiske språk. Vi vil at alle samer må få mulighet til å lære seg samisk. Og alle som kan samisk, både litt og mye, er bærere av vår samiske kultur og bør motiveres og oppmuntres til bruk av samisk.

Alle samer skal ha tilgang på språkarenaer, samiske tjenestetilbud og muligheter for å bruke eget språk. Alle samer skal også sikres rett til opplæring i og på samisk.

Samisk og norsk er likeverdige språk i Norge. Samiske språk skal være synlige i våre samfunn, dette inkluderer hele det samiske språkmangfoldet. Muligheten til å lære og bruke flere samiske språk må styrkes.

4. OPPVEKST, OPPLÆRING, UTDANNING OG FORSKNING

Det samiske barnet i fokus

Barnehagene og skolene skal ta utgangspunkt i behovene til samiske barn og unge. Samiske tradisjoner, språk, kultur og grunnleggende verdier må gjenspeiles gjennom hele opplærings- og utdanningssystemet. Det er statens ansvar at samiske barns rettigheter til opplæring oppfylles.

Den samiske skolen skal ha høy kvalitet der samiske barn og unge skal sikres opplæring etter sterke språkmodeller og gjennom best mulig tilpasset samisk opplæringstilbud. Tilgangen på opplæringsmidlene skal være like tilgjengelig for samiske barn og unge som for alle andre. Alle samiske barn og unge skal ha individuell rett til opplæringstilbud *i* og *på* samisk, uavhengig av bosted.

Samiske elever med særskilte behov må sikres et tilpasset opplæringstilbud og spesialpedagogisk tilbud basert på samiske verdier. Skolefritidsordningen er en integrert del av opplæringstilbudet, som skal ha et samisk innhold for samiske barn.

Fornorskningspolitikken har ført til at majoritetssamfunnet ikke har fått tilstrekkelig kunnskap om samisk kultur og historie. Mangel på kunnskap kan føre til uvitenhet, fordommer og rasisme. Alle elever i Norge bør ha kunnskap om samer, samisk språk og samfunn som en del av sin opplæring. Denne kunnskapen må også være del av barnehagelærer- og lærerutdanningene, samt andre profesjonsutdanninger.

Samarbeid over statsgrensene er et viktig prinsipp i utviklingen av den samiske skolen.

Voksenopplæring, høyere utdanning og kunnskapsutvikling

Vi samer har en grunnleggende rett til, og et selvstendig ansvar for å utvikle kunnskap om oss selv og våre omgivelser. Gjennom læring kan vi styrke mangfoldet og bevare vår kulturarv.

Mange samer har mistet tilgangen til sitt språk, kunnskap og kultur på grunn av fornorskningen. Derfor er det viktig å legge til rette for god og inkluderende voksenopplæring.

Forskning på samer og samiske levninger skal ikke skje uten samtykke fra samer selv. Samefolket skal ha innflytelse over institusjoner og programmer for kunnskapsutvikling og utdanning. Sametinget skal gi premissene for styringen av samisk høyere utdanning. Samarbeid på tvers av statsgrensene styrker samiskspråklige kompetansemiljø.

5. AREALER, MILJØ OG KLIMA

Vi mener at det skal legges til rette for at man kan drive tradisjonell høsting og videreforedling av naturressurser. Endret arealbruk i samiske områder kan bare finne sted etter fritt og forhåndsinformert samtykke (FPIC). Myndigheter og andre parter må respektere og anerkjenne urfolks kunnskap på alle nivåer i forvaltningen.

Grønn kolonisering er et begrep som beskriver hvordan pågående og planlagte prosesser og rammeverk gjør inngrep i urfolks rettigheter, land og eksistensgrunnlag under dekke av å være et "grønt skifte" som verden trenger.

En rettferdig omstilling for urfolk kan kun skje med full anerkjennelse, respekt og implementering av urfolks rettigheter på alle nivå. FNs urfolksdeklarasjon (UNDRIP) og andre forpliktelser er minimumsstandard som må etterleves.

Vår urfolkskunnskap og våre ressurser forplikter oss til å være aktive pådrivere for å få etablert universelle urfolksstandarder hva angår etikk, miljø, eierskap og rettferdig utbyttefordeling i naturen. Selskaper som skal operere i våre områder skal følge slike regler.

Både klimakrisen og naturkrisen må sees i sammenheng, og begge truer vår eksistens. Begge krisene må løses innenfor rammene av menneskerettigheter og urfolks rettigheter. Vi mener at naturen og urfolkskunnskaper er en del av løsningen på klimakrisen og naturkrisen.

Vi støtter prosjekter som ikke truer våre menneskerettigheter og livsgrunnlag.

6. NÆRINGER

Vårt syn på primærnæringer er forankret i begrepet *birget*, som betyr "å klare seg". *Birget* handler om mer enn bare økonomisk inntekt, og baserer seg på kulturell-, økologisk- og økonomisk bærekraftighet. Samisk kultur er bygget på en bærekraftig bruk av naturen, med et perspektiv på kommende generasjoner. De tradisjonelle samiske næringene er viktige for opprettholdelsen av samisk kultur. Våre matsystemer er grunnlaget for vår mulighet til å leve i Sápmi, og er en viktig del av totalberedskapen.

Vi vil arbeide for utvikling av samiske næringer. Primærnæringer skal sikres gode utviklingsmuligheter. Samtidig skal vi støtte nye næringer, som ikke slår beina under vårt eksisterende livsgrunnlag. Innovasjon, gründervirksomhet og utvikling av arbeidsplasser og næringsvirksomhet i Sápmi er viktig for bosetting og videreføring av samiske språk og kultur.

7. KULTUR

FNs erklæring om urfolks rettigheter, art. 31 slår fast at «urfolk har rett til å bevare, ha kontroll med, verne og utvikle sin kulturarv og sin tradisjonelle kunnskap og sine kulturuttrykk. I Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport kommer det fram at fornorskningen har hatt store konsekvenser for samisk kultur, både for enkeltpersoner og for samfunnet. Vi mener at alle samer skal få muligheten til å ta igjen tapt kultur der de bor. Hele det samiske kulturlivet trenger et løft. Det er viktig å styrke rammene til kulturinstitusjonene for å sikre utvikling av samiske kunst- og kulturuttrykk. Samiske områder trenger egne møteplasser og festivaler. Vi trenger våre egne institusjoner for kultur- og identitetsutvikling, og for styrking av frivillighet og samhold.

Både moderne og tradisjonelle samiske kunstarter er en del av vår kulturarv og språk, som samer selv skal styrke og fremme. Samiske møteplasser gir samiske kunstnere og artister arenaer til å utvikle og formidle sine uttrykk. De ulike kunstformene er svært viktige for at samfunnet kan drives fram med kritikk og debatt. Vi vil jobbe for å støtte samarbeid på tvers av statsgrensene.

Samisk idrett

Samisk idrett er med på styrke den samiske identiteten og stoltheten. Gjennom idrett kan man bevare og formidle kulturelle verdier og historie. Samisk idrett er med på å bringe folk sammen på tvers av statsgrenser og bidrar til å skape sterkere samhold i Sápmi.

Frivillighet

Det samiske samfunnet er bygd opp av frivillig engasjement som over tid har ledet til at vi blant annet har fått Sametinget. Derfor vet vi at frivilligheten har en veldig sentral rolle for den samiske samfunnsutviklingen, og kan bidra til mange viktige endringer i fremtiden. Frivilligheten i Sápmi ivaretar også kulturer og tradisjoner gjennom sine kurs, aktiviteter og andre engasjement.

Film, TV og media

Vi samer har rett til ytrings- og informasjonsfrihet, og til å utvikle egne, uavhengige medieinstitusjoner. Mediene skal gjenspeile det samiske mangfoldet og språkene. Norske medier har også et ansvar for å bidra til et helhetlig samisk medietilbud. Spesielt for barn og unge, for å støtte språkutvikling og identitet. Informasjon og nyheter skal kunne nå ut til hele Sápmi, uavhengig av statsgrensene.

8. KULTURMINNEVERN

Vi er nært knyttet til vår forhistorie. Våre formødre og forfedre har en spesiell plass i våre hjerter. Vi går i de samme sporene, vi bor i de samme områdene, og lever av den samme naturen. På samme måte som vi ønsker at våre etterkommere skal få muligheten til.

Selv om våre spor er lite synlige for andres øyne, er det allikevel mange spor etter våre forfedres tilstedeværelse. De er ofte også avgjørende for å kunne beholde våre leve-, og bruksområder. Disse sporene finnes også i deler av landet som det ikke har vært vanlig for andre å tenke på som steder med samisk tilstedeværelse.

Fornorskningen og nasjonalismens narrativ har satt sine spor i forskning, forvaltning og andre samfunnsstrukturer. Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport viser hvordan andre enn samene selv har fått definere oss og vår historie. Utdaterte forestillinger om oss lever både i forskning og samfunnet for øvrig.

En forutsetning for å kunne fortolke den samiske forhistorien er å kunne se det samiske perspektivet. Dette innebærer å lese landskapet på samiske premisser og å erkjenne at begrepet *kulturminne* er et norsk uttrykk som ikke fullt ut reflekterer den samiske forståelsen av egne spor i landskapet. Derfor må det samiske lokalsamfunnet og nærmiljøet involveres i større grad, og samiske ressurspersoner bør tas i bruk.

9. HELSE, OMSORG OG BARNEVERN

Samer skal selv være med å forvalte sin egen helsepolitikk. Helse- og sosialtilbud, inkludert tannhelse, må struktureres og organiseres på samiske premisser. Disse skal være tilpasset hver enkelt samiske brukers behov gjennom hele livsløpet. Dette øker helsehjelpens kvalitet og det sikrer pasientsikkerheten.

Vi samer har rett til å bli forstått både språklig og kulturelt når vi oppsøker institusjoner innen helse- og sosialsektoren. Samer kan ha en livsforståelse som er annerledes enn det medlemmer av majoritetssamfunnet har. Rekruttering og utdanning av samiske helse- og sosialarbeidere er avgjørende for kvalitetssikring av helsetilbudet til de samiske brukerne. Samer skal ha relevant og oppdatert informasjon på samisk om sykdommer, behandlingsopplegg og hjelpetjenester.

Når det gjelder barnevern, må vurderinger av barnets beste inkludere samiske barns rett til å snakke sitt språk, utøve sin kultur og sin tro. Samiske barns rettigheter må ikke brytes i barnevernets omsorg.

Vi mener at innsatsen for psykisk helse må styrkes. Vi stiller oss bak Sannhet- og forsoningskommisjonens fremhevelse av begrepene "historiske traumer" og "fornorskningssår". Begrepene må være et grunnlag for reparasjonsarbeidet. Sannhet- og forsoningskommisjonens rapport peker på strukturelle, situasjonsbestemte og individuelle årsaker til psykisk uhelse i den samiske befolkningen. Eksempelvis kan manglende likestilling, rus, psykiske lidelser, traumer og tidligere voldsopplevelser øke risiko for vold. Vi støtter rapportens oppfordring til å behandle problematikken i en større historisk og kulturell sammenheng der kulturell assimilering, tap av språk, følelse av mindreverd og barn på internatskoler fremheves som tre betydningsfulle opphav til psykisk uhelse.

Samisk folkemedisin er en viktig del av urfolkskunnskapen og må aksepteres som en del av helsetilbudet for den samiske befolkningen. Samefolkets egne medisinske tradisjoner må respekteres og anerkjennes.

10. ET LIKEVERDIG SÁPMI

Sápmi er mangfoldig og det har alltid vært vår styrke. Et likeverdig Sápmi er et Sápmi der ingen opplever hindringer, uavhengig av funksjonsvariasjon. Et likeverdig Sápmi er bygget på aksept og respekt for hverandre. Å tilrettelegge for at alle kan delta i det samiske samfunnet uten hindringer og diskriminering skal være et grunnleggende prinsipp i alle deler av samfunnslivet.

Likestilling er også en viktig del av et likeverdig Sápmi, og det må etterleves i alle deler av samfunnet.

11. ET TRYGT SÁPMI

Vi vet at alt for mange samer lever under utrygge forhold med mobbing, hatytringer, trakassering, diskriminering, vold, seksuelle krenkelser, overgrep, rasisme og krig. Vi vil jobbe for å sikre trygge og gode samfunn og hjem i Sápmi. Samarbeid med andre aktører og institusjoner er viktig for å kunne gi trygge samfunn på alle områder.

12. SAMISK OG INTERNASJONALT SAMARBEID

Vi vil fortsatt bidra til arbeidet for urfolks grunnleggende rettigheter, og for fred og nedrustning i verden. Internasjonale rettsregler er av avgjørende betydning for sikring av urfolks interesser. Det er derfor viktig at samer er engasjert i internasjonalt arbeid i samarbeid med andre urfolk. Vi skal samarbeide med organisasjoner, organer og statlige myndigheter for å sikre urfolks og minoriteters rettigheter. Urfolk skal ha effektiv deltakelse i internasjonale organer. Et sterkere samisk samarbeid skal bygge ned barrierene som forhindrer reell samisk samfunnsutvikling.

Enstemmig vedtatt.

Sak 10.2.

Sametingsvalget 2025: NSRs arbeidsprogram 2025–2029

Vedtak:

NSRs arbeidsprogram for valgperioden 2025–2029:

1. DET SAMISKE DEMOKRATIET

NSR vil arbeide for:

- at Sametinget utøver selvbestemmelse i alle saker som angår samer.
- å styrke Sametingets myndighet, rolle og kapasitet som et urfolksparlament på alle samfunnsområder som berører det samiske folk.
- å sikre bred representasjon og mangfold fra hele Sápmi.
- flere og bedre samarbeidsavtaler med kommuner og fylkeskommuner.
- at Norge følger Grunnloven § 108 og folkeretten.
- å følge opp lovfestingen av konsultasjonsordningen ved å styrke og å utvikle den.
- reelle budsjettforhandlinger mellom Sametinget og Regjeringen.
- å styrke innskrivingen til Sametingets valgmanntall.
- å styrke Sametingets ungdomspolitiske utvalg, eldreråd og råd for de med normbrytende funksjonsvariasjoner.
- at fritt og forhåndsinformert samtykke (FPIC) implementeres i norsk lovverk.
- å øke tilstedeværelsen på Stortinget for å følge politiske prosesser og formidle samiske perspektiver i forbindelse med arbeidet som foregår der.

2. OKTASAŠ SÁPMI – ET FELLES SÁPMI

NSR vil arbeide for:

- økt samarbeid mellom samer på tvers av statsgrensene.
- at Sametingets forslag til Nordisk samekonvensjon må godkjennes av de nordiske statene.
- utvikling av Samisk Parlamentarisk Råd (SPR) og få på plass sekretariat.
- felles regler for innskriving i valgmanntall i Sápmi.
- felles dato for sametingsvalg i Sápmi.
- utvikling av flere felles samiske institusjoner på tvers av landegrensene.

3. SPRÅK

NSR vil arbeide for:

- at samiske språk har en naturlig tilstedeværelse i alle offentlige rom.
- at alle som vil får lære seg samiske språk.
- etablering av flere samiske språksentre, samt styrking av de eksisterende språksentrene.
- et samisk flerspråklig samfunn som også inkluderer pite-, ume, og skoltesamisk.
- at alle samiske språk omfattes av minoritetsspråkpakten.
- å etablere et samisk språkbud som skal sikre at samer får sine språkrettigheter oppfylt.
- at flere kommuner blir en del av det samiske språkforvaltningsområdet.
- at man kan lære seg samisk i arbeidstiden.
- at samisk språkkompetanse ses på som en nøkkelkvalifikasjon ved ansettelser til relevante stillinger, og gir lønnsmessig uttelling.

- god samisk førstespråksopplæring.
- språktiltak for eldre.
- samiskspråklige fritidsordninger for barn og ungdom.
- å tilrettelegge for forskning på samiske språk og bruken av dem.
- å sikre støtte og utvikling til Sámi Giellagáldu som et frittstående organ for språksamarbeid.
- støtteordninger for utgifter til tolking og oversetting fra og til samiske språk.
- økt nedskrivning av studielån for samiskspråklige fagpersoner som tar arbeid innen opplærings- og helsefeltet.
- samisk skilting av offentlige bygg, steds- og veinavn, også på ume-, pite- og skoltesamisk der det er naturlig.
- dokumentasjon av samiske stedsnavn.
- felles karttjeneste med samiske stedsnavn og at Kartverkets karttjenester finnes på samiske språk.
- å øke kapasiteten til samisk stedsnavntjeneste, og etablere et stedsnavnsarkiv.
- at samiske språk sikres tilgang på gode språkteknologiske verktøy, inkludert forskning og utviklingsarbeid.
- styrke samiske KI-miljøer (kunstig intelligens) og at de store teknologiselskapene legger til rette for bruk av samiske språk på sine produkter.

4. OPPVEKST, OPPLÆRING, UTDANNING OG FORSKNING

Generelt

NSR vil arbeide for:

- en nasjonal satsing på gjennomgående språkopplæring i samiske språk fra barnehage til voksenopplæring.
- et nordisk initiativ for å styrke det grenseoverskridende samarbeidet om språk, språkutdanning, læremiddelproduksjon og språkreitalisering.
- utvikling av felles læreplan og felles læremidler for samiskfaget i grunn- og videregående opplæring på tvers av statsgrensene.
- å utvikle egen samisk barne- og ungdomsarbeiderutdanning.
- rekruttering av flere samiskspråklige fagfolk til barnehage og skole.
- lønnstillegg til lærere med samisk språkkompetanse.
- økt bruk av språkbærere og realkompetanse i samiskopplæring på alle nivåer.
- en satsing på samisk læremiddelproduksjon og pedagogiske hjelpemidler.
- obligatorisk inkludering av samiske språk i utviklingen av nasjonale digitale læremidler.
- bruk av urfolkskunnskap i barnehage og skole
- mer samisk mat i barnehagene og skolene.
- at alle barnehage- og lærerstudenter har samiske emner i utdanningen.
- å støtte utvikling av folkehøgskoler og fagskoler med samisk innhold.
- at det tilbys spesialpedagogiske tjenester med kompetanse i samisk språk og kultur, tilpasset samiske barns behov.
- at det opprettes flere samiske oppvekstsentre i storbyene for å styrke samiske barns språkopplæring, kulturutvikling og identitetsfølelse.
- å sikre og forbedre utdanningstilbud innen fiskeri, duodji, reindrift, naturbruk og kombinasjonsnæringer.
- et valgfag i samisk urfolkskunnskap/tradisjonskunnskap.
- tilgang til etterutdanningskurs for profesjonsutdanningene for å sikre kompetanse til å undervise om forskjellige seksuelle legninger og kjønnsuttrykk.

Barnehage

NSR vil arbeide for:

- full samisk barnehagedekning og lovfestet rett til samiskspråklig barnehageplass.

- en samisk rammeplan for barnehager.
- å styrke samisk bemanningsnorm.
- å definere formålene til en samisk barnehage i barnehageloven.
- at barnehager følger opp prinsippet om sterke språkmodeller.

Skole

NSR vil arbeide for:

- samiske barns rettigheter til opplæring i og på samisk, og at samisk språkopplæring er en naturlig del av skolehverdagen.
- at samiske barn får styrket sin samiske identitet i skolen.
- at Sametingets store satsing den neste perioden er samisk skrive- og leseopplæring i skolene.
- at skoler følger opp prinsippet om sterke språkmodeller.
- skolesamarbeid og felles samiske skoler på tvers av kommune-, fylkes- og statsgrensene.
- et lærerforum for lærere fra norsk, svensk og finsk side i Sápmi.
- en helhetlig gjennomgang av fjernundervisningstilbudet, med mål om nasjonal koordinering som sikrer barnas rett til samiskundervisning.
- at elever som mottar fjernundervisning får rett til hospitering eller intensiv opplæring med stedlig lærer.
- mer stipend til elever som har opplæring i og på samisk.

Voksenopplæring, høyere utdanning og kunnskapsutvikling

NSR vil arbeide for:

- tilgjengelig voksenopplæring til samer som oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonen.
- at flere velger samiske utdanninger på universiteter og høyskoler.
- bruk av lærling-/mentorordninger i språkundervisning for voksne.
- å gi flere mulighet til å bli samisklærere gjennom gode, fleksible og tilgjengelige utdanningstilbud.
- å etablere flere samiske profesjonsutdanninger.
- gode og helhetlige utdanninger for sør-, lule- og nordsamisk, og nybegynnerstudier i pite-, ume- og skoltesamisk.
- å sikre anerkjennelse og bruk av samisk urfolkskunnskap og praktisk erfaring i utdanning og arbeidsliv.
- at samiske behov ivaretas når det lages nasjonale planer for kompetanseheving.
- å sikre Sámi Allaskuvla utviklingsmuligheter.
- gode studietilbud for høyere utdanning også i lule- og sørsamisk.
- samisk urfolkskunnskap som grunnlag i forskning, sidestilt med øvrig forskning som grunnlag for forvaltning.
- økt finansiering av samisk forskning.
- å gjennomgå status og behov innen samisk forskning og fremme samiske forskningsinteresser.
- samisk styrerepresentant i alle høyskoler/universiteter som tilbyr utdanning innen samisk språk eller utdanning der samisk fagkunnskap tilbys.
- et tverrfaglig rekrutteringsprosjekt for høyere utdanning.
- å øke de samiske kvotene til høyere utdanning.

5. AREALER, MILJØ OG KLIMA

Miljø og klima

NSR vil arbeide for:

- at urfolkskunnskap anerkjennes for å forebygge, begrense og tilpasse klimaendringene.
- at klimatiltak gjennomføres i tråd med menneskerettigheter, urfolks rettigheter og verdier.

- å hindre at havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja åpnes for olje- eller gassvirksomhet.
- å hindre gruvedrift på havbunnen og dumping av gruveavfall, industrielt avfall og kjemikalier i havet.
- at det ikke etableres ny vindindustri i samiske områder, inkludert havvind.
- at klimapolitikken har urfolksrettede tiltak som sikrer at klimatiltak styrker og ivaretar samisk kultur.
- et klimafond for samiske næringer.
- at Sametinget og det samiske samfunnet settes i stand til å arbeide med langsiktige klimatilpasningsstrategier og beredskapsstrategier.
- at urfolk får tilgang til midler for å møte klima- og naturkrisene.
- endring i norsk og internasjonal olje- og gasspolitikk, med sikte på å oppfylle målet om et klimanøytralt samfunn innen 2040.

Natur- og arealforvaltning

NSR vil arbeide for:

- at naturgodene forvaltes med tanke på kommende generasjoner.
- at samers rettigheter til land, vann og naturressurser blir anerkjent.
- at det gjennomføres kartlegging av sameenes rettigheter til land, vann og naturressurser.
- at nye arter som kommer til Sápmi også blir en del av ressursgrunnlaget for samisk kultur og næring.
- at det ikke etableres ny gruvedrift i samiske områder før mineralloven oppfyller Sametingets krav og godkjennes av Sametinget.
- at forhåndstiltredelse i inngrepssaker avvikles.
- å opprettholde matsikkerheten i Sápmi.
- at Samerettsutvalget 2 (SRU2) følges opp.
- å endre dagens lovverk, verneforskrifter og miljøforvaltningens praksis for å sikre bærekraftig samisk bruk og ivaretagelse av samisk kulturutøvelse.
- å styrke innholdet i nasjonale planretningslinjer for å sikre ivaretagelse av samiske interesser og sameenes rettigheter.
- at urfolkskunnskap og verdier innarbeides og involveres i areal- og miljøforvaltningen.
- å utvikle modeller for nye bevaringsområder der samisk urfolkskunnskap og samisk forvaltning vektlegges.
- at det må bli bedre samordning mellom forvaltningsorganene for beitenæringene og rovdyr.
- at rovdyrpolitikken endres slik at urfolks rettigheter går foran internasjonale avtaler som Bernkonvensjonen.
- styrke nødvergeretten for å kunne beskytte egne beitedyr.
- opplæring av jegere til fellingslag og økt finansiering av disse fellingslagene.
- at havørn og kongeørn bestandsreguleres.
- kompensasjonsordninger for beitenæringene som er rettferdige og oppfyller målet om full økonomisk kompensasjon for rovdyrskade, samt kompensasjon for rovdyr som befinner seg i beiteområdet.
- at dokumentasjon av rovdyrskader forenkles med ny teknologi for registrering.
- en grundig utredning av rovdyrskader i samiske beiteområder.
- å bevare kulturlandskap ved å ha beitedyr i utmark.

6. NÆRINGER

Overordnet

NSR vil arbeide for:

- at fritt og informert forhåndssamtykke (FPIC) skal ligge til grunn i saker samisk kultur og næring blir berørt.

- at samiske næringsutøvere har gode rammebetingelser som sikrer inntekt og reell mulighet for styrket og utvidet næringsutvikling.
- at samiske bokforlag sikres gode rammebetingelser og utviklingsmuligheter.
- at samiske næringer sikres og vernes når det planlegges kraftutbygging, mineralvirksomhet og andre arealinngrep.
- en sametingsmelding om samiske matsystemer.
- å gi ungdom mulighet til å etablere seg som selvstendige næringsutøvere.
- styrking av kombinasjonsnæringer.
- styrking av de samiske kulturnæringsaktørene gjennom virkemidler og bransjeutvikling.
- å jobbe for å bygge ned grenserestriksjoner som hindrer samisk næringsutøvelse i Sápmi.
- veiledning for næringer og pendlere om ulike staters regelverk.
- at samiske næringsutøvere og rettighetshavere får reell mulighet til å delta i planprosesser og får relevant prosessbistand i møte med utbyggingsinteresser.
- rekruttering i samiske næringer gjennom positive insentiver som for eksempel forbedrede tilskudd og oppfølging.
- gode mekanismer for rådgivning og konfliktløsning innen samiske næringer.
- at Sametinget får en større rolle innen næringspolitiske og forvaltningsmessige spørsmål.
- forbedret forvaltning som sikrer bærekraft i tillegg til lokal og samisk innflytelse.
- at Sametingets innsigelser respekteres, og det gjennomføres konsultasjoner med samiske rettighetshavere og Sametinget.
- dokumentasjon av kulturell og tradisjonell bruk av områder og redskaper i samiske næringer
- informasjon om ulike samiske næringer og bruk i nasjonalparker og verneområder.
- arealavgifter ved fiskeoppdrett.
- strengere krav til oppdrettsnæringen om nullutslipp av miljøskadelige substanser, og insentiver for aktørene til å ta i bruk lukkede anlegg.

Meahcásteapmi/samisk utmarksbruk

NSR vil arbeide for:

- at *meahcásteapmi* anerkjennes som en beskyttet samisk kulturutøvelse i offentlig forvaltning og lovgivning.
- at fastboendes og andre samers rettigheter til *lodden* (vårjakt på ender) må anerkjennes fullt ut.
- at fastboendes rettigheter til å bruke land og natur på grunnlag av historisk bruk må anerkjennes fullt ut.
- tilrettelegging for nødvendig motorferdsel i forbindelse med *meahcásteapmi* og *birgejupmi* (selvforsørging).
- at samisk tradisjonell ressursforvaltning skal ligge til grunn for utmarksforvaltning.
- en satsing på produksjon av samisk tradisjonsmat.
- å fremme tradisjonell og bærekraftig bruk av naturen.
- at samers rettigheter til tradisjonell snarefangst anerkjennes fullt ut.
- å utvide kvoter, arter og jaktområder i revidering av forskriften om *lodden* i Guovdageaidnu.

Fiskeri

NSR vil arbeide for:

- at Kystfiskeutvalgets innstilling realiseres og de kollektive og historiske samiske rettighetene til fiske anerkjennes i lov.
- å vurdere rettslige skritt for å anerkjenne rettighetene til fiske.
- tiltak for å bevare og styrke den minste flåtegruppens viktige rolle for kystsamfunnene og støtte sjøsamenes kultur og levekår.
- å overføre kvoter fra trålerne til åpen gruppe og kystfiskekvoten og dermed hindre eierkonsentrasjonen hvor fisket samles på stadig færre hender.
- opprusting av fiskemottak og antallet servicestasjoner i samiske områder.

- at fjordlinjene respekteres og det gjennomføres konsultasjoner med Sametinget om spørsmål knyttet til dispensasjoner.
- at det utredes hvordan dagens fiskeri- og kvotepolitikk påvirker sjøsamisk kultur og samfunn.
- å sikre mulighetene for å drive sjøsamiske kombinasjonsnæringer.
- styrke ordningen med rekrutteringskvoter for å sikre at ungdom får bedre muligheter for å starte opp i fiskeriene.
- økte muligheter for samiske matprodusenter til å bruke tradisjonelle metoder for råvareforedling slik som for eksempel rotskjæring av fisk for tørking.

Laks

NSR vil arbeide for:

- at samisk laksekultur i elv og fjord styrkes.
- at kunnskap om tradisjonelt laksefiske videreføres til kommende generasjoner.
- at tiltak og strategier i Sametingets laksemelding følges opp.
- å opprette et råd som ivaretar samisk urfolkskunnskap inn i lakseforvaltningen.
- at kulturelt samisk fiske og lokalt samisk fiske prioriteres når laksefisket kan åpnes igjen.
- reell samisk lokal forvaltning av laksefisket.
- uttak av predatorer i elver og elvemunninger i større grad for å sikre laksebestanden.
- at pukkellaksen kan utnyttes som matressurs, og at samiske fiskere er med i utfisket.
- økt kunnskap om laksens livsløp i elv og hav, og hva som påvirker laksestammen.
- reell selvbestemmelse og egen grenseoverskridende forvaltning av fisket i Deanačázádat.
- at all tilgjengelig kunnskap, både urfolkskunnskap og forskningsbasert kunnskap legges til grunn i forvaltningen.

Jordbruk

NSR vil arbeide for:

- at samisk jordbruk anerkjennes som en viktig del av Norges matberedskap og inkluderes i nasjonale strategier for matsikkerhet.
- at det etableres ordninger for oppstartstilskudd til nye gårdbrukere i samiske områder for å sikre rekruttering og tilrettelegging for unge som ønsker å satse på jordbruk.
- at det legges til rette for en variert og desentralisert bruksstruktur i samiske områder, der små og mellomstore gårdsbruk får like gode vilkår som større bruk sentralt i Norge.
- at tiltak for økt lønnsomhet og levekår for samiske bønder styrkes, slik at flere kan bli værende i næringen og på bygda, og at de får rettferdige inntektsmuligheter.
- at samisk jordbruk blir anerkjent som en viktig del av norsk matproduksjon, med fokus på å bevare samiske bygder som levende kulturbærere.
- gjeninnføring av tilskudd til samisk og arktisk landbruk gjennom jordbruksavtalen.
- at meierier i samiske områder må opprettholdes.
- god tilgang på lokale matvarer i samiske områder gjennom støtte til lokale produsenter og tiltak som fremmer kortreist mat og økt selvforsyning i samiske bygder.
- at samisk jordbruk prioriteres i klimatilpasningstiltak for å møte utfordringer knyttet til klimaendringer.
- å dokumentere samisk jordbrukskultur.
- å løfte og styrke duodjitradisjoner i jordbruket.

Reindrift

NSR vil arbeide for:

- uavhengig gransking av Fosen-saken
- revidering av reindriftsloven på samiske premisser.
- forbedring av dagens reindriftsforvaltning.
- at Sametinget styrker eget arbeid med arealgrunnlaget for reindrifta i plan- og arealsaker.

- å utvikle gode reindriftskart på reindriftas premisser.
- at reindriftas interne selvstyre styrkes i tråd med folkeretten.
- at reindrifta i Trollheimen får bedre rammebetingelser og innlemmes i det tradisjonelle samiske reinbeiteområdet.
- at reindrift skal sidestilles med jordbruk i spørsmål om avgiftsfritak for drivstoff og lignende.
- å styrke reindriftsnæringens økonomiske rammer.
- likestilling i reindrifta i lov og gjennom reindriftsavtalen.
- at reinmerker som samisk kulturarv skal forvaltes av samer selv.

Nye samiske arbeidsplasser

NSR vil arbeide for:

- gode rammevilkår og økt finansiering for utvikling av samiske institusjoner.
- at Sametinget utvikler en strategi for nye samiske arbeidsplasser.
- flere miljøvennlige arbeidsplasser i Sápmi.
- rekruttering av og støtte til samiske gründere og etablerere som skaper samiske arbeidsplasser.
- å skape møteplasser for samiske gründere.
- å utvikle samisk reiselivsnæring og sikre en etisk og bærekraftig næring med autentisk samisk kultur.
- en sertifiseringsordning for samiske reiselivsprodukter.
- å styrke samarbeidet mellom Innovasjon Norge og Sametinget.
- et samisk såkornfond for kapitalkrevende næringer.
- styrking av de samiske kultur næringsaktørene gjennom virkemidler og bransjeutvikling.
- enklere skattesystem for de som bor og jobber på tvers av statsgrenser i Sápmi.

Duodji

NSR vil arbeide for:

- å styrke opplæring i duodji.
- etablering av felles duodjibus/verksteder i samiske lokalsamfunn.
- at duodji som er produsert av materiale man har hentet fra naturen blir fritatt merverdiavgift.
- styrking av samarbeidet mellom Sametinget og duodjiorganisasjonene.
- praktisk og økonomisk støtte til småbedrifter innen duodji.
- stipendordninger for nyetablerere innen duodjifaget.
- ressurs- og kompetansemiljøer for duodji.
- å forenkle løsningen for momsbetaling for duojáre som selger duodji utenfor staten de er bosatt i.
- å styrke rekruttering til truede duodjiteknikker ved at tradisjonsutøvere kan få tilskudd til å videreføre kunnskapen til nye generasjoner.

7. KULTUR

Kulturinstitusjoner og kulturarenaer

NSR vil arbeide for:

- at alle samer har en samisk møteplass.
- å styrke grunnutdanning innen samisk kunstmråde.
- å sikre samiske kulturinstitusjoner gode økonomiske rammer og utviklingsmuligheter.
- tilbakeføringen av samisk kulturarv til samiske museer.
- å tilbakeføre samisk litteratur og samiske tekster til det samiske folket.
- at samiske tekstsamlinger skal eies og forvaltes av det samiske folket og ikke av nasjonale myndigheter.
- realisering av nytt museumsbygg og samisk kunstmuseum i Karasjok.
- realisering av nytt lokale for Saviomusea i Kirkenes.

- å støtte etableringen av et dokumentasjonssenter etter neddemningsplanene av Máze og aksjonen mot neddemmingen av Alta/Kautokeino-vassdraget.
- utvikling av institusjoner som kan bidra til å videreføre *verddevuohta*.
- identifisering av nye modeller for finansiering av samiske kulturbygg.
- styrking av eksisterende festivaler og kulturarenaer og etablering av nye.
- at Samiske Hus over hele landet sikres gode økonomiske rammevilkår og muligheter for videreutvikling.
- utvikling av Ä'vv Saa'mi mu'zei i Njauddâm til en nøkkelinstitusjon for skoltesamisk duodji, kultur og språk.
- utvikling av kulturtilbud i pite- og umesamiske områder.
- å gjøre kulturminneforvaltninga og stedsnavntjenester til uavhengige etater.

Kunst

NSR vil arbeide for:

- at samiske kunstnere får bedre vilkår.
- å utrede og videreutvikle et felles samisk kulturfond på tvers av statsgrensene.
- distribusjon og eksport av samisk kunst både i Sápmi og for et internasjonalt publikum.
- flere arbeidsstipend for samiske kunstnere.
- øke tilgjengeligheten av samisk litteratur.
- styrke produksjonen, oversettelsen og formidlingen av samisk litteratur, samt støtte internasjonalisering for å gjøre samisk litteratur mer tilgjengelig både nasjonalt og internasjonalt.
- støtte til produksjon av scenetekst og teaterforestillinger i det frie feltet.
- etablering av samisk kulturell skolesekk og spaserstokk for hele landet.

Vuelie/luohti/vuolle/joik/leu'dd

NSR vil arbeide for:

- at samer i alle aldre kan ta i bruk hverdagsjoiken.
- et institusjonelt hjem for *vuelie/luohti/vuolle/leu'dd*.
- digitalisering og tilgjengeliggjøring av eksisterende joikearkiver.
- dokumentasjon av kunnskap om og utvikling av *vuelie/luohti/vuolle/leu'dd*.
- etablering av mentorordning, lærlingordning og lærlingstipend innen *vuelie/luohti/vuolle/leu'dd*.
- tilgjengeliggjøring av *luohti/vuolle/vuelie/leu'dd* gjennom distribusjon og utgivelse.
- joik som eget valgfag på ungdomsskolen og programfag i videregående skole.
- å videreføre mangfoldet i joiketradisjonene.
- økt fokus på *vuelie/luohti/vuolle/joik/leu'dd* i musikkfaget.

Idrett

NSR vil arbeide for:

- å legge til rette for at samer i alle aldre på tvers av landegrenser kan delta og drive samisk idrett.
- gode utviklingsmuligheter for de samiske idrettsgrenene.
- etablering av idrettsanlegg i samiske områder.
- revitalisering av tradisjonelle samiske idretter.
- økt finansiering til samiske idrettsturneringer.
- å støtte ulike scooter- og motorcross-arrangementer.
- å støtte samiske e-sportmiljøer.
- å støtte fritidstilbud for barn og unge i samiske samfunn.
- at frivilligheten har gode vilkår.

Film, TV og samisk media**NSR vil arbeide for:**

- et godt medietilbud for samer i alle aldre på alle samiske språk på tvers av landegrensene.
- økt pressestøtte til samisk media.
- felles samiske plattformer for nyheter og debatt.
- rekruttering av samiskspråklige journalister.
- tilskuddsordninger rettet mot medieprosjekter for samiske barn og unge.
- ordninger for teksting av TV-programmer og filmer til samiske språk.
- at medieinnhold som lanseres i Norge, også skal tekstes til samiske språk.
- å dubbe flere filmer og serier for barn, og at flere kinofilmer i Norge skal lanseres dubbet på samisk.
- økt støtte til produksjon av samiskspråklige filmer.
- å øke andelen av samisk musikk, joik og øvrig urfolksmusikk i samisk rikskringkastende media.
- styrke verdikjeden for samisk film.

Livssyn og åndelige verdier**NSR vil arbeide for:**

- respekt for landets, vannets og havets åndelige betydning.
- respekt, aksept og toleranse for trosfrihet og ulike samiske livssyn og åndelige verdier.
- likestilling i samiske livssynsinstitusjoner og livssynsmiljøer.
- at livssynsorientert litteratur utgis for samer og på samisk.
- etablering av livssyns- og verdiorientert ungdomsarbeid på tvers av statsgrensene.
- utvikling av teologi og filosofi i samisk perspektiv og bruk av samiske språk i livssynsmiljøer.
- styrking av bruken av samiske språk i trossamfunn.
- styrking av samiske salmetradisjoner.
- å styrke dokumenteringen av samisk livssyn og filosofi.

8. KULTURMINNEVERN**NSR vil arbeide for:**

- at Sametingets kulturminneforvaltning skal være en reell urfolksforvaltning bygget på samiske perspektiver, kultur og tradisjoner.
- at den nye kulturmiljøloven respekterer samenes rett til selvbestemmelse i kulturminneforvaltninga.
- økt kulturell og erfaringsbasert kompetanse i kulturminnevernforvaltninga.
- at samiske arkeologiske gjenstander skal kunne eies av samiske museer.
- lokal gjenbegravning av våre forfedre som er gravd ut av sine hvilesteder, på etterkommeres og lokalsamfunnets premisser.
- å sikre opprettelse av det samiske fartøyvernsenteret.
- økt formidling av samiske kulturminner i hele Sápmi.
- Várjjat siida på UNESCOs verdensarvliste.

9. HELSE, OMSORG OG BARNEVERN**NSR vil arbeide for:**

- selvmordsforebyggende tiltak rettet mot samer.
- en nasjonal satsing for å reparere menneskelige omkostning etter fornukskningen.
- å utrede hvorvidt samers rettigheter blir respektert i møte med helsevesenet.
- sykehus i Alta.
- opprettelse av et urfolkshelsesenter med utgangspunkt i Sámi Klinihkka.
- at samiske barns rettigheter til språk og kultur ivaretas i møte med barnevernet i hele Norge.
- et samisk barneombud.
- flere omsorgstilbud tilpasset samiske brukere.

- å styrke sør- og lulesamisk helseteam og helsenettverk.
- etablere flere samiske helseteam og helsenettverk.
- samiske styreplasser i alle regionale helseforetak.
- at alle samer, uavhengig av statsgrensene, får tilgang til samiske psykologer gjennom utvidelse av nasjonalt team i SANKS, samt flere filialer.
- rekrutteringstiltak for samisktalende ansatte innenfor helse og omsorg og psykiatri.
- at alle som ønsker det får tilgang på tolketjenester.
- opprettelse av et distriktsmedisinsk senter i lulesamisk område.
- møteplasser og kulturelt tilpassede tiltak for samiske eldre.
- etablering av en fjernkonsultasjonsordning med samisktalende leger.
- utvikling av en helhetlig politikk for samer i møte med rusomsorgen.
- et bedre tilpasset helsetilbud for samiske næringsutøvere.

10. ET LIKEVERDIG SÁPMI

NSR vil arbeide for:

- en nullvisjon for all diskriminering.
- økonomisk forutsigbarhet for organisasjoner som arbeider for likestilling mellom kjønn og for likeverd, uavhengig av seksuell legning eller kjønnsuttrykk.
- holdningstiltak/kampanjer om likeverd mellom kjønn.
- likestilling mellom kjønn i de samiske primærnæringene.
- et universelt utformet samfunn som ivaretar rettighetene til personer med funksjonsvariasjoner.
- at begreper og språk innenfor funksjonshindringsfeltet blir utviklet på de samiske språk.

11. ET TRYGT SÁPMI

NSR vil arbeide for:

- forebyggende tiltak mot vold og seksuelle overgrep i det samiske samfunnet.
- at barn og unge bevisstgjøres på egne og andres grenser.
- rettsikkerhet for samiske enkeltpersoner.
- at samisk rettssikkerhet må sikres og styrkes ved at dommere og ansatte i påtalemyndighet, politi og kriminalomsorgen skal ha gode kunnskaper om det samiske samfunn, språk og kultur.
- at det utvikles et eget kompetanseprogram for dommere og andre ansatte i justissektoren.
- at behandlingen av samiske saker i domstolene spesialiseres ved at det stilles krav til kompetanse.
- forebygging av samehets og diskriminering gjennom å utvikle holdningstiltak og kampanjer.

12. SAMISK OG INTERNASJONALT SAMARBEID

NSR vil arbeide for:

- anerkjennelse av urfolks rett til selvbestemmelse.
- at samiske perspektiver skal løftes og gjøres kjent på internasjonale arenaer og i prosesser innenfor FNs organer og mekanismer.
- å sikre at menneskerettigheter og urfolks rettigheter i henhold til folkeretten blir respektert.
- Å styrke urfolks rett og mulighet til deltakelse i FN-systemet
- initiere og styrke urfolksskvinnenes deltakelse og posisjon i arbeidet med urfolkssaker i FN og andre internasjonale organ.
- å sikre at statene bidrar med finansiering av urfolksarbeid i klimaforhandlingene.
- en felles samisk strategi for å styrke urfolks rettigheter i EU-systemer
- en styrking av relasjonene og samarbeidet mellom urfolk i Barentsregionen.
- en styrking av samenes rolle i det arktiske samarbeidet.
- permanent representasjon for urfolk i Nordisk råd og Barentsrådet.

- nulltoleranse for brudd på urfolks rettigheter, og at FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter etterleves.
- at Sametinget oppnevner en representant til Etikkrådet – Statens pensjonsfond utland.
- full implementering av FNs erklæring om urfolks rettigheter (UNDRIP) i nasjonalt lovverk.

Enstemmig vedtatt.

SAK 11

OMORGANISERING AV NSR-N

Vedtak:

1. Anerkjenn NSR Nuorat som en ungdomsorganisasjon innad i NSR, med rett til å søke midler som krever ungdomsorganisasjonsstatus.
2. Gi NSR Nuorat mandat til å utarbeide egne vedtekter for ungdomsarbeidet i NSR, disse vedtektene må ikke stride med NSRs vedtekter.
3. Innføre et eget landsmøte for NSR Nuorat i forkant av NSRs hovedlandsmøte for å styrke ungdommens deltakelse og gi en møteplass for unge i NSR.
4. Godkjenne opprettelsen av et system i HyperSys der ungdom kan registrere sin interesse for å delta i NSR Nuorats arbeid, samt gi NSR Nuorat ansvar for å administrere og koordinere ungdomsarbeidet gjennom dette systemet, i tett samarbeid med styrene i de ulike sameforeningene.
5. Tildele NSR Nuorat fem delegater med stemmerett på NSRs hovedlandsmøte, utpekt av NSR Nuorat.
6. Gi NSR Nuorat ansvar for å velge sitt eget styre og fastsette sin egen virksomhetsplan.
7. Vedta definisjonen og formålet for NSR Nuorat som NSRs ungdomsorganisasjon, som jobber med politiske og kulturelle formål rettet mot unge mellom 15 og 29 år.

Enstemmig vedtatt.

SAK 12

OPPTAK AV NYE MEDLEMSORGANISASJONER I SOL

Vedtak:

1. NSRs landsmøte ønsker en god prosess der NSRs landsstyre er en aktiv del av prosessen fram mot at en ny organisering er på plass.
2. NSRs landsmøte er inneforstått med at den demokratiske forankringen for SOL overføres til en eventuell ny organisering der også NSR er medlem.

3. NSRs landsmøte gir NSRs landsstyre fullmakt til å ivareta NSRs interesser i en slik prosess, og ber landsstyret om å komme tilbake til kommende landsmøte for rapport om arbeidet, samt eventuelle endringer i vedtekter.

Enstemmig vedtatt.

SAK 13

VEDTEKTSENDRINGER

Vedtak:

Følgende nye vedtekter trer i kraft umiddelbart etter NSRs 48. landsmøte:

§ 1 Navn

Forbundets navn er Taar Sä'mmlai Meersaž Kõõskõs-seä'brr / Norgga Sámiid Riikkasearvi / Vuona Sámiij Rijkasiebrre / Vuona Sámiij Rijkasäbbre / Nürjen Sámiij Rijkkaseäbrrie / Nöörjen Saemiej Rijkhesiebrrie/ Norske Samers Riksforbund. På engelsk heter forbundet Norwegian Saami Association. Forbundets navn forkortes i alle sammenhenger NSR.

§ 2 Formål

- NSR vil fremme likeverd, solidaritet og fredelig sameksistens mellom folk og folkegrupper og respekt for menneskets avhengighet av naturen.
- NSR vil virkeliggjøre samenes egen rett til selvbestemmelse og sikre en samisk framtid som ett folk i egne områder.
- NSR vil bidra til å opprette og fullføre samisk folkestyre ved aktivt å delta i demokratiske valg.
- NSR vil sentralt, gjennom SOL og via sine sameforeninger bidra og fremme til varierte og allsidige samiske kulturaktiviteter og tilbud.

§ 3 Språk

NSRs hovedspråk er nord-, lule- og sørsamisk. NSRs tillitsvalgte og sekretariat skal i størst mulig grad bruke samisk språk både skriftlig og muntlig. Hver sameforening bestemmer selv hvilket språk det vil benytte i sin korrespondanse med NSR. Sameforeningene har krav på at henvendelser blir besvart på det språk som de blir forfattet på.

§ 4 Medlemskap

4.1 Medlemskap i NSR tegnes via sameforeninger. Nye sameforeninger melder seg skriftlig inn og får fulle rettigheter når landsstyret vedtar dette. Både sameforeninger og enkeltpersoner må anerkjenne NSRs formål og vedtekter. Direktemedlemskap kan gis til enkeltpersoner etter særskilt vurdering av landsstyret. Det føres et sentralt medlemsregister, hvor også fødselsår registreres.

4.2 Medlemskap betinges av betalt kontingent. Medlemskapet gjelder for perioden fra og med 1. januar til og med 31. desember innenfor samme kalenderår som kontingentinnbetalingen har funnet sted.

4.3 Sameforeningenes vedtekter må ikke stride mot NSRs formålsparagraf eller NSRs sentrale vedtekter. Sameforeningene må ha en demokratisk oppbygd virksomhet.

4.4 NSRs sameforeninger må avholde årsmøte med valg av styre minimum innenfor hvert annet kalenderår. Sameforeninger som ikke har avholdt årsmøte i kalenderåret før NSRs ordinære landsmøte må likevel avholde årsmøte minimum 2 måneder før landsmøtet åpnes.

4.5 For å opprettholde sameforeningenes rettigheter til deltakelse i NSRs ulike fora, må sameforeningene ha fått godkjent årlige årsrapporter som kreves inn av administrasjonen. Årsrapportene skal dokumentere opplysninger gitt i krav fra bevilgende myndigheter.

4.6 Æresmedlemskap kan innrømmes som en hedersbetegnelse. Æresmedlemskapet betinges av innbetaling av årlig medlemskontingent.

§ 5 Kontingent

5.1 NSRs medlemskontingent er lik for alle medlemmer innenfor samme medlemskategori.

Landsstyret fastsetter hvilke medlemskategorier NSR har, samt medlemskontingenten for de ulike medlemskategoriene for hvert år. Medlemskontingenten innkreves ved sentral medlemsinnkreving.

5.2 Medlemskontingent som sentralleddet krever inn fordeles mellom sameforeningene og sentralleddet. Landsmøtet vedtar denne fordelingen gjennom NSRs budsjett.

§ 6 Landsmøte

6.1 Landsmøtet er NSRs høyeste organ og avholdes annet hvert år innen utgangen av november. I de år det ikke avholdes landsmøte arrangeres tillitsvalgtkonferanse for organisasjonen.

6.2 NSRs sameforeninger sender delegater til landsmøtet i henhold til vedkommende sameforenings gjennomsnittlige antall kontingentbetalende medlemmer ved de to siste årsskiftene forut for landsmøteåret, forutsatt landsstyregodkjent rapportering innen gitt frist i § 4.4, slik:

- inntil 15 medlemmer gir 1 delegat til landsmøtet,
- fra og med 16 til og med 25 medlemmer gir 2 delegater til landsmøtet,
- videre gir hver påbegynt nye 25 medlemmer ytterligere 1 delegat.

6.3 Landsstyret, NSR Nuorat, SOL, valgkomiteen og NSRs sametingsgruppe plikter å møte på landsmøte. Disse har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett.

6.4 Landsmøtet skal minimum behandle:

- valg av 4 dirigenter som leder landsmøtet;
- valg av 4 referenter til å føre protokoll;
- valg av 2 til å underskrive landsmøteprotokoll;
- sameforeningenes time;
- landsstyrets og NSR-Ns beretning om virksomheten, herunder regnskap og revisjonsrapport;
- landsstyrets og NSR-Ns virksomhetsplaner og budsjetter;
- landsmøteuttalelser;
- valg av leder og 2 nestledere;
- valg av 3 landsstyremedlemmer med 2 rangerte varamedlemmer for hvert styremedlem;
- valg av leder og 4 medlemmer samt 5 rangerte varamedlemmer til NSR-N;
- valg av leder og 2 medlemmer samt 3 rangerte varamedlemmer til SOL;
- valg av leder og 2 medlemmer til valgkomite.

Landsmøtet kan selv velge å behandle andre saker. Til dette kreves det alminnelig flertall.

6.5 Ekstraordinært landsmøte kan avholdes dersom landsstyret med mer enn 2/3 flertall eller minst halvparten av sameforeningene gjennom styrevedtak med minst 2/3 flertall krever det.

Ekstraordinært landsmøte behandler kun de saker som ligger til grunn for innkallingen til det ekstraordinære landsmøtet.

6.6 Det innkalles til landsmøte i NSR med 60 dagers varsel. Sakliste skal foreligge senest 30 dager før landsmøtet. Alle sakspapirer skal foreligge senest 10 dager før landsmøtet.

§ 7 Landsstyret

7.1 I tiden mellom landsmøtene er landsstyret NSRs høyeste organ. Landsstyret består av landsmøtevalgt leder, organisatorisk nestleder, politisk nestleder og 3 styremedlemmer, i tillegg til følgende tiltredende medlemmer: ett av NSRs medlemmer til Samerådet, medlem fra NSR-N, medlem fra parlamentarisk lederskap samt NSR-medlem fra sametingsrådet (når NSR er representert der). Det er primært NSR-N-leder, parlamentarisk leder og sametingspresidenten som tiltrer landsstyret, men disse kan utpeke andre fra samme organ til å møte i sitt sted

7.2 Landsstyret skal:

- lede NSRs virksomhet mellom landsmøtene i tråd med virksomhetsplan, landsmøtets øvrige vedtak og budsjett;
- representere og uttale seg på vegne av NSR;
- forstå samarbeidet med NSRs gruppe i Sametinget;
- ved behov utstede fullmakt til personer for å ivareta NSRs eierinteresser;
- organisere nødvendige sekretariatsfunksjoner, herunder regnskapsførsel og revisjon.

7.3 Leder innkaller til landsstyremøte og leder møtene. Det skal også innkalles til landsstyremøte når minst halvparten av styremedlemmene krever det. Styret er beslutningsdyktig når minst 5 styremedlemmer er til stede. Når leder ikke kan møte, ledes møtet i rekkefølge av enten organisatorisk nestleder eller politisk nestleder.

7.4 Verken leder, organisatorisk nestleder eller politisk nestleder har personlige varamedlemmer. Ved eventuelt forfall i møte suppleres disse av de tre øvrige styremedlemmenes varamedlemmer.

§ 8 Arbeidsutvalg

I tiden mellom landsstyremøtene utgjør leder og de to nestlederne et arbeidsutvalg (AU) som på vegne av landsstyret leder forbundet mellom landsstyremøtene.

§ 9 NSR Nuorat

NSR Nuorat (forkortet NSR-N) er ungdomsorganisasjonen til NSR. NSR-N reguleres av egne vedtekter. NSR-N har fast representasjon i landsstyret.

§ 10 Sámi Oahppolihttu

10.1 Samisk Studieforbund / Sámi Oahppolihttu / Sáme oahppolihtto / Saemien Øøhphehtimmiesiebie (forkortet SOL) er et eget studieforbund innenfor rammen av lov om voksenopplæring.

10.2 NSRs sameforeninger er medlemmer i SOL.

§ 11 Sametingsgruppa

11.1 NSRs sametingsgruppe består av NSRs sametingsrepresentanter.

11.2 Sametingsgruppas parlamentariske lederskap består av parlamentarisk leder, nestleder og et medlem til å lede gruppas virksomhet. Det parlamentariske lederskapet velges av sametingsgruppa.

11.3 Nærmere regler om sametingsgruppas oppbygging og virksomhet fastsettes av gruppa selv.

§ 12 NSRs lederskap

NSRs lederskap utgjøres av NSRs leder, parlamentarisk leder, leder av NSR Nuorat og eventuelt sametingspresident og avholder møte minst en gang i året. Lederskapet kan innkalle andre ved behov. Alle fire faste medlemmer kan innkalle til møte.

§ 13 Valgstyrer

13.1 Landsstyret har funksjon som nasjonalt valgstyre for NSR i forbindelse med sametingsvalget. Landsstyret har ansvar for å planlegge sametingsvalget på nasjonalt nivå, herunder utarbeide felles nasjonalt valgprogram som skal distribueres i alle kretser og overvåke samt støtte valgarbeidet på kretsnivå. Landsstyret skal sikre at det kun er én NSR-liste i hver valgkrets. Nærmere regler om landsstyrets ansvarsområder finnes i NSRs regler for listearbeid.

13.2 NSRs valgstyrer på kretsnivå har ansvar for å planlegge, organisere og gjennomføre valgarbeid til Sametinget i kretsen. Valgstyrenes medlemmer, som må være medlem av NSR, utpekes av sameforeningene i kretsen innen 1. september året før et valgår. Valgstyrene skal være på minimum 3 og maksimum 7 medlemmer etter sameforeningenes beslutning. Hver sameforening i kretsen skal ha minimum ett medlem. Sameforeninger kan avstå fra å utpeke medlemmer. Deretter velges ytterligere ett medlem fra sameforeningen med flest medlemmer foregående år, ett medlem fra det

med nest flest osv., til maksimum 7 medlemmer. I kretser med én sameforening fungerer sameforeningen som valgstyre. Valgstyrene konstituerer seg selv.

13.3 Valgstyrenes oppgaver i sametingsvalget er å:

- sørge for at NSR stiller liste i kretsen, alene eller sammen med andre;
- vurdere, og eventuelt vedta listesamarbeid med andre, når dette er formålstjenlig;
- innkalle til nominasjonsmøte og være nominasjonskomité;
- være ansvarlig for at lista oppfyller formelle regler og utpeke listeansvarlig;
- forvalte valgkampmidler og føre betryggende regnskap.

13.4 Valgstyrene har funksjonstid frem til neste valgstyre er valgt. Valgstyret skal avgi rapport om valgarbeidet innen utgangen av valgåret til sameforeningene og landsstyret, inkludert regnskap for bruk av tildelte midler.

13.5 NSRs listearbeid styres av *NSRs regler for listearbeid* som gis av landsmøtet, og Sameloven.

§ 14 Varslingsgruppe

14.1 NSR skal til enhver tid ha en varslingsgruppe som har ansvar for å følge opp rapporterte uønskede hendelser i henhold til *Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser og overgrep*.

14.2 Varslingsgruppas medlemmer utnevnes av landsstyret og rapporterer til AU. Varslingsgruppa består av minst 3 personer og inkluderer sekretariatsleder og minst ett medlem fra AU.

14.3 Varslingsgruppas mandat defineres i *Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser og overgrep*.

§ 15 Andre utvalg

Landsmøtet eller landsstyret kan nedsette andre utvalg. Mandatet fastsettes av landsmøtet eller landsstyret.

§ 16 Lik representasjon

I NSRs styrer, råd og utvalg skal det bestrebes lik representasjon mellom kjønnene. Det skal som hovedregel velges eller utpekes personer slik at minst 40 % av hvert kjønn er representert i alle NSRs organer.

§ 17 Andre deltakelser

NSR kan delta i aksjeselskap og stiftelser når dette er formålstjenlig.

§ 18 Votering

Dersom annet ikke er bestemt i vedtektene, gjelder følgende voteringsregler i vedtektsfestede organer:

- Beslutninger fattes med alminnelig flertall. Med alminnelig flertall forstås mer enn halvparten av de avgitte stemmene.
- I valg skal absolutt flertall nyttes. Med absolutt flertall forstås mer enn halvparten av de tilstedeværende stemmeberettigede.
- Avstemninger foregår ved visning av stemmetegn. Dersom en eller flere stemmeberettigede ønsker skriftlig avstemning under valg, skal dette gjennomføres.
- Dersom det er flere enn to kandidater til et verv og ingen av disse oppnår absolutt flertall, deltar de to kandidatene med flest stemmer i en ny valgomgang. Ekstraordinær valgomgang skal gjøres skriftlig og avgjøres med alminnelig flertall. Ved fortsatt stemmelikhet avgjøres valget med loddtrekning.

§ 19 Møteprotokoller

Det skal føres protokoller fra vedtektsfestede styrer og utvalg. Utskrift av protokoller legges ut på nett og gjøres tilgjengelig for sameforeningene, kretsstyrene, NSRs sametingsrepresentanter, NSR Nuorat og SOL. Landsstyret kan gjøre begrunnede unntak fra offentliggjøring.

§ 20 Disiplinerende tiltak

20.1 Ved brudd på organisasjonens retningslinjer kan det vedtas disiplinerende tiltak mot tillitsvalgte og enkeltmedlemmer. De disiplinerende tiltakene som kan vedtas er: advarsel; utestengelse fra arrangement; karantenetid fra verv; fratakelse av verv; eksklusjon. Vedtak om disiplinerende tiltak fattes av landsstyret.

20.2 I saker som angår seksuelle krenkelser eller seksuelle overgrep fatter varslingsgruppa vedtak. Varslingsgruppas vedtak følges opp av sekretariatsleder og AU. Saker om eksklusjon følger bestemmelser i vedtektenes § 21.4.

20.3 Alle vedtak om disiplinerende tiltak kan ankes til landsstyret for ny vurdering. Eventuell opprettholdelse av disiplinerende vedtak kan i siste instans ankes til landsmøtet.

§ 21 Utmelding – eksklusjon – fratrede

21.1 Ved sametingsvalg skal tillitsvalgte i NSR fratas sine verv dersom de stiller på lister som kretsens valgstyre eller landsstyret definerer som konkurrerende. Det organ som har valgt vedkommende, eller det organ som vedkommende er medlem av, skal gjennomføre beslutningen om å frata den tillitsvalgte verv på dette grunnlaget.

21.2 Sameforeninger og enkeltmedlemmer kan melde seg ut av NSR. Utmelding skjer skriftlig og gjøres gjeldende en måned etter mottatt skriv. Vedtak om en sameforenings utmelding må behandles av årsmøtet i sameforeningen og krever minst 2/3 flertall.

21.3 Sameforeninger som misligholder §§ 4.4 og 4.5 over to år kan fratas sitt medlemskap etter vedtak i landsstyret. Sameforeninger som motarbeider NSRs formål, virksomhet eller vedtekter, kan fratas medlemskapet. Landsmøtet fatter eksklusjonsvedtak med minst 2/3 flertall. Vedkommende sameforening skal gis adgang til å uttale seg til landsmøtet før beslutning tas.

21.4 Enkeltmedlemmer som motarbeider NSRs formål, virksomhet eller vedtekter eller står bak alvorlige brudd på organisasjonens retningslinjer, kan fratas medlemskapet. Eksklusjonssak kan reises av sameforeninger på sameforeningens årsmøte, hvor det kreves 2/3 flertall for et vedtak om eksklusjon, med påfølgende vedtak i landsstyret med 2/3 flertall. Landsstyret kan reise eksklusjonssak etter innstilling fra varslingsgruppa og gjøre vedtak med 2/3 flertall. Eksklusjonsvedtak gjort av landsstyret kan ankes til landsmøtet. Vedkommende medlem skal gis adgang til å uttale seg før innstilling og beslutning.

§ 22 Vedtektsendringer

NSRs vedtekter kan bare endres av landsmøte med 2/3 flertall. Forslag om vedtektsendringer kan fremmes av landsstyret, NSR Nuorat eller fremkomme som følge av krav fra NSRs sameforeninger. Slike krav om endring av NSRs vedtekter må sendes NSRs sekretariat senest 45 dager før landsmøtet. Sekretariatet sender innkomne forslag til vedtektsendringer til sameforeningene senest 30 dager før landsmøtet. Vedtektsendringene trer i kraft umiddelbart etter landsmøtet.

§ 23 Oppløsning

Vedtak om å oppløse NSR krever 3/4 flertall på 2 påfølgende ordinære landsmøter. Ved oppløsning skal NSRs eiendeler deles mellom de tilsluttede sameforeningene i henhold til deres medlemstall ved siste årsskifte. NSRs arkiv skal ved en eventuell oppløsning tilfalle Samisk Arkiv.

Enstemmig vedtatt.

SAK 14

LANDSMØTETS ÆRESPRIS

NSRs ærespris 2024 går til NSR Nuorat.

SAK 15

SANNHETS- OG FORSONINGSKOMMISJONENS RAPPORT – OPPFØLGING

Vedtak:

Norske Samers Riksforbunds (NSR) landsmøte viser til at Stortinget har behandlet Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. NSR er glad for at Stortinget som folkevalgt forsamling i Norge har slått fast at fornorskningspolitikken var et overgrep mot samene, og at de har vedtatt en unnskyldning for disse overgrepene.

Sametinget har i 2024 behandlet til sammen ti saker om Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, som alle berører veien videre. NSR er glad for at alle disse sakene er referert til i Stortingets behandling, og for at Stortinget også har fulgt Sametingets forslag om å legge til to pilarer, nemlig næring og menneskelige omkostninger.

NSR mener Stortingets behandling viser at Stortinget tar alvor i fornorskningen på alvor, og at vedtaket er et godt utgangspunkt å jobbe ut ifra. På et overordnet plan er det eksempelvis veldig positivt at all sektorpolitikk skal utøves i en form som skaper tillit med utgangspunkt i kunnskap om urfolks og nasjonale minoriteters rettigheter, blant annet for å unngå en fornorskende effekt av politikken.

NSR observerer at fremtidig politikk knyttet til språk, kunnskap og opplæring og til dels kultur er bedre utviklet i Stortingets behandling enn for de andre pilarene. NSR mener det er viktig at denne politikken iverksettes raskt av regjeringen og i konsultasjoner med Sametinget.

Selv om alle forslagene til tiltak som er kommet fra kommisjonen eller blitt fremmet i Sametingets behandling ikke er fulgt opp direkte i vedtaket, tolker NSR stortingsbehandlingen slik at disse ikke er lagt i skuffen som uaktuelle. De tydelige oppfordringene til Regjeringen om at å arbeide videre med pilarene og tiltakene, tolkes av NSR som en marsordre gitt av Stortinget for å utvikle tiltak knyttet til alle pilarene. NSR har store forventninger til at dette blir tatt på alvor, og at ingen pilarer skal bli glemt.

NSR er glad for at et bredt flertall i Stortinget tydelig markerer vilje til å styrke finansiering av samisk språkarbeid, opplæring og kultur. NSR er også glad for at det varsles at kommuner og fylker skal få styrket sin finansiering til å levere sine lovpålagte tjenester innen disse feltene. NSR vil samtidig understreke viktigheten av at Sametinget som samenes folkevalgte organ må ha en viktig rolle i oppfølgingen av tiltakene. Skal det samiske folket kunne reparere de fornorskningsskadene, er vi avhengige av å bli satt i stand til å være aktive aktører i arbeidet. NSR minner om at det meste av språk- og kulturarbeid i Sápmi er avhengig av finansiering fra Sametinget, og at det derfor er viktig at også Sametingets budsjett styrkes betydelig.

NSRs landsmøte mener at Norge må følge opp resolusjonen fra World Conference of Indigenous Peoples om å lage en handlingsplan på hvordan følge opp urfolkserklæringen. NSRs landsmøte mener også at i oppfølgingen av rapporten må det materielle grunnlaget for samisk kultur sikres.

Enstemmig vedtatt.

SAK 16

ENDRING I REGLER FOR LISTEARBEID

Vedtak:

NSRs regler for listearbeid:

§ 1 Organisering av valgarbeidet

1.1 NSRs lokallag skal etablere valgstyret i hver krets i henhold til § 14 i NSRs hovedvedtekter. Utpeking av valgstyrets medlemmer kan skje på medlemsmøte eller tilsvarende innen 1. september året før valgår. Dersom medlemsmøte ikke kan avholdes, kan styret i lokallaget utpeke valgstyrets medlemmer. Hvis et lokallag ikke har oppnevnt representanter til kretsens valgstyre ihht. § 14 i hovedvedtektene innen fristen regnes det som om at lokallaget avstår fra deltakelse i kretsens valgstyre.

1.2 NSRs valgstyret har i henhold til vedtektene ansvar for at NSR stiller lister til sametingsvalget. NSRs valgstyret skal sikre at det kun er én NSR-liste i hver krets. NSR skal stille liste i alle kretser, alene eller sammen med andre.

1.3 Landsstyret har gjennom sin myndighet gitt av landsmøtet, og funksjon som nasjonalt valgstyre, ansvar for å planlegge valget på nasjonalt nivå, herunder utarbeide nasjonalt valgprogram og overvåke og støtte valgarbeidet på kretsnivå. Ved tvistetilfeller er det opp til det sentrale valgstyret å fatte beslutning om hvilken liste som representerer NSR i hver enkelt krets. Slike vurderinger skal skje på bakgrunn av momenter som valgstyrets sammensetning i kretsen, geografisk og kjønnsmessig representasjon på lista eller andre momenter av betydning for saken.

§ 2 Samarbeid med andre grupperinger

2.1 Valgstyret i kretsen kan vedta å stille liste i samarbeid med andre når en ut fra lokale forhold finner at NSR er bedre tjent med et slikt samarbeid. En viktig del av vurderingen skal være økt

mulighet til å få inn representanter som støtter NSRs kandidater til presidentvervet og verv i sametingsrådet.

2.2 Landsstyret kan overfor landsmøtet foreslå at NSR samarbeider med en eller flere andre grupperinger på nasjonalt nivå. Landsmøtet fatter beslutning om forutsetningene for et slikt samarbeid. Valgstyrene i enkeltkretser skal dog kunne reservere seg mot samarbeid med grupperingene dersom en ønsker å stille rene NSR-lister eller samarbeide med andre lokale grupperinger så fremt ikke dette vil stride mot NSRs formål. Valgstyrene i enkeltkretser skal i slike tilfeller sende inn en skriftlig begrunnelse for slike samarbeidslister til det sentrale valgstyret, som skal godkjenne samarbeidet.

2.3 Ved samarbeid med andre gruppering skal listearbeidet som hovedregel foregå etter NSRs regler.

§ 3 Formalia

3.1 Valgstyret i kretsen har ansvar for at valglista oppfyller formelle krav, herunder at det utpekes en listeansvarlig (gjærne toppkandidaten) og at listeforslaget leveres inn til valgmyndigheten innen fristen som oppgis i kapittel 2 i sameloven med tilhørende forskrifter.

3.2 Dersom det er opplagt at valgstyret ikke vil kunne gjennomføre dette innen fristen kan lokallagene primært, eller det sentrale valgstyret sekundært, overta oppgavene.

§ 4 Nominering

4.1 Valgstyret er også nominasjonskomité. Valgstyret i enkeltkretser skal overfor nominasjonsmøtet fremme forslag til valgliste med minimum 9 navn i henhold til de krav som fremkommer i kapittel 2 i sameloven med NSRs regler for listearbeid, gyldig fra landsmøte 2008 – side 1 tilhørende forskrifter. Forslaget skal som hovedregel legges fram av valgstyrets leder senest ved nominasjonsmøtets begynnelse.

4.2 Medlemmer av valgstyret kan nomineres på lista.

§ 5 Nominasjonsmøte

5.1 Valgstyret innkaller til nominasjonsmøte med 7 dagers frist. Det fremgår i innkallingen om nominasjonsmøtet er lukket eller åpent. Innkalling skal skje ved annonsering i lokalavisa eller på annen behørig måte.

5.2 Nominering av kandidater til valglista skal som hovedregel skje på åpent nominasjonsmøte, hvor alle medlemmer av NSR eller den gruppering en samarbeider med i kretsen har møte-, forslag- og stemmerett. Med NSR-medlemmer menes medlemmer som har betalt årskontingent i inneværende år.

5.3 Valgstyret kan vedta at nominasjonen skal skje på et lukket nominasjonsmøte, med 2 utsendinger fra lokallagene med inntil 15 medlemmer og 1 utsending for hver påbegynte 15 medlemmer. Innkalling skal skje på behørig måte.

5.4 Nominasjonsmøtet åpnes av valgstyrets leder eller en annen i dennes sted. For forhandlingene på møtet gjelder § 3 i NSRs hovedvedtekter. Beslutninger og valg på nominasjonsmøtet følger reglene i § 18 i NSRs hovedvedtekter. Nominasjonsmøtet vedtar selv hvorvidt tilhørere og presse kan være til stede.

5.5 Dersom ikke nominasjonsmøtet lykkes i å fastsette en liste, kan møtet vedta å innkalle til nytt nominasjonsmøte eller overlate til valgstyret å fastsette endelig liste.

5.6 Det skal iht. § 18 føres protokoll for møtet. Protokollen skal minimum inneholde:

1. navn på lista som det nomineres kandidater til
2. tid og sted for møtet og evt. tidligere møter
3. når og hvordan møtet ble innkalt
4. antall deltakere, herunder NSR-medlemmer, med stemmerett som deltok på møtet
5. at nominasjonsmøtet er informert om NSRs listeregler, spesielt ang. kjønn
6. vedtak som treffes, med opplysning om stemmetall
7. listeforslaget, slik det ble fastsatt av nominasjonsmøtet, og/eller fullmakt til valgstyret å fastsette endelig valgliste.

Protokollen skal underskrives av møteleder og alle møtedeltakere. Disse er også offisielle forslagsstillere. Når det er færre enn 15 møtedeltakere skal valgstyret innhente flere underskrifter i henhold til sameloven med tilhørende forskrifter.

5.7 Dersom nominasjonsmøtet avholdes sammen med andre grupperinger, skal protokollen inneholde et punkt om at samarbeidspartneres kandidater med signatur forplikter seg til å støtte NSRs kandidat til presidentvervet.

§ 6 Krav til valglista

6.1 Blant alle navnene på listen skal det være minst 40 % av hvert kjønn. Det er valgstyrenes plikt å se til at dette målet nås.

6.2 Listeforslaget skal ha en kvinne og en mann på de øverste plassene. Det skal være en ungdomsrepresentant blant de øverste.

§ 7 Endelig valgliste

7.1 Valgstyret kan fastsette endelig forslag til valgliste når det er bestemt av nominasjonsmøtet.

7.2 Valgstyret kan foreta supplering av valglista, fortrinnsvis fra samme lokallag, dersom kandidater faller ut mellom nominasjonsmøte og frist for innlevering av listeforslag.

7.3 Valgstyret skal sørge for at lista har tilstrekkelig antall underskrifter fra forslagsstillere i henhold til sameloven med tilhørende forskrifter og at forslaget sendes valgmyndigheten innen fristen.

§ 8 Utpeking av presidentkandidat

8.1 Landsmøtet i NSR utpeker presidentkandidaten som egen sak. Valg av kandidat skjer etter hovedvedtektenes § 18. Bare landsstyret som det sentrale valgstyret og ordinære delegater kan fremme forslag om presidentkandidat og bare ordinære delegater har stemmerett. Sametingsgruppa, SOL og ungdomsutvalget har talerett, men ikke forslags- og stemmerett i denne sak.

8.2 Som kandidater kan fremmes alle valgbare til Sametinget og som er medlemmer av NSR. Når landsmøtet har utpekt presidentkandidaten skal valgstyret i den krets vedkommende tilhører nominere kandidaten som nr. én på NSRs liste innen fristen.

8.3 Forslag til presidentkandidat fremmes overfor landsmøtet av landsstyret som det sentrale valgstyret, som senest 7 dager før landsmøtet skal offentliggjøre sin kandidat. Landsstyret skal begrunne forslaget og skal ha vurdert egnethet, språkkunnskaper, kretsrepresentasjon og ved forslag om gjenvalg: antall valgperioder vedkommende har vært valgt for.

8.4 Lokallag eller valgstyret i NSR kan innen 21 dager før landsmøtet fremme forslag om presidentkandidat overfor landsstyret som det sentrale valgstyret, som skal vurdere kandidaten.

8.5 Dersom den landsmøtevalgte presidentkandidaten skulle falle fra, eller av andre grunner ikke kan nomineres i kretsen, kan landsstyret som det sentrale valgstyret i perioden frem til valget utpeke ny presidentkandidat. Utpeking av ny kandidat skal fortrinnsvis skje ved opprykk av andre kandidater fremmet på landsmøtet.

§ 9 Endring eller opphør av reglene

9.1 Endring eller opphør av disse regler kan vedtas av landsmøtet med absolutt flertall. I tilfeller med pågående endringer av valgordning til sametingsvalget, kan det sentrale valgstyret justere regelsettet mot krav som fremkommer i sameloven med tilhørende forskrifter hvis disse endringene trer i kraft mellom et landsmøte og sametingsvalget den respektive perioden.

Enstemmig vedtatt.

SAK 17

VALG

Sak 17.1.

NSRs presidentkandidat til sametingsvalget 2025

Vedtak:

Silje Karine Muotka velges som NSRs presidentkandidat til sametingsvalget 2025.

Valgt ved akklamasjon.

Sak 17.2.

Om valg av NSRs kandidater til Samerådet

Vedtak:

Landsmøtet tar orientering av valg av medlemmer til Samrådet til etterretning. Ovenfor Samekonferansen foreslår landsstyret NSRs to kandidater med personlige varakandidater til medlemmer av Samerådet. Landsstyret velger også NSRs delegasjon til Samekonferansen.

Enstemmig vedtatt.

Sak 17.3.

Valg av medlemmer til NSR Nuorat

Vedtak:

Etter gjeldende vedtekter skal landsmøtet velge 5 faste og 5 rangerte varamedlemmer til NSR-N. Vedtektene er under dette landsmøtet revidert og nye vedtekter som regulerer NSR-N trer i kraft først etter landsmøtet. Etter nye vedtekter er "NSR Nuorat (forkortet NSR-N) ungdomsorganisasjonen til NSR. NSR-N reguleres av egne vedtekter. NSR-N har fast representasjon i landsstyret." Landsmøtet setter egne vedtekter til side og velger leder og 9 faste medlemmer til NSR Nuorat.

Enstemmig vedtatt.

Elle Márget Nystad velges som leder av NSR Nuorat.

Valgt ved akklamasjon.

Aila Elise Gamst, Benedikte Iren Eriksen, Elle Rávdna Näkkäljärvi, Katja Elise Utsi, Lemet Máhtte Sara Eira, Linnea Knutsen, Marit Michelsen, Therese Olsen og Vemund Niillas Aslaksen velges som medlemmer av NSR Nuorat.

Valgt ved akklamasjon.

Sak 17.4.

Medlemmer til SOL-styret

Vedtak:

John Harald Skum velges som leder av SOL-styret. Gry Kristina Fors Spein og Katrine Trane velges som medlemmer av SOL-styret, med Jon Isak Lyngman Gælok som 1.-vara og Rita Lindvall som 2.-vara.

Valgt ved akklamasjon.

Sak 17.5.

Medlemmer til landsstyret

Vedtak:

Beatrice Fløystad velges som leder av NSR.

Benedikte Pryneid Hansen velges som 1./organisatorisk nestleder av NSR.

Beaska Niillas velges som 2./politisk nestleder av NSR.

Valgt ved akklamasjon.

Ul-Juhán Partapuoli velges som styremedlem av NSR.

Dan-Jonas Danielsen Sparrok velges som styremedlem av NSR.

Valgt ved absolutt flertall.

Johan Dánel Turi velges som styremedlem av NSR, med Kristin Sara og Terje Lilleeng som henholdsvis 1. og 2. varamedlemmer for Johan Dánel Turi.

Gunn Anita Jacobsen velges som 1. varamedlem og Hallgeir Strifeldt velges som 2. varamedlem for Ul-Juhán Partapuoli.

Sigbjørn Dunfjeld velges som 1. varamedlem og og Brita Triumf velges som 2. varamedlem for Dan-Jonas Danielsen Sparrok.

Valgt ved akklamasjon.

Sak 17.6.

Medlemmer til valgkomité

Vedtak:

Jon Isak Lyngman Gælok velges som leder av valgkomiteen. Therese Olsen og Andreas Vangseng Becken velges som medlemmer av valgkomiteen. Camilla Tranås Kristiansen velges som 1.-vara og Andrine Hallen som 2.-vara av valgkomiteen.

Valgt ved akklamasjon.

